

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Realizace odborné praxe na SŠSaŘ

Zuzana Fišerová

Katedra pedagogiky

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jarmila Mojžíšová, PhD.

Studijní program: Specializace v pedagogice, obor
Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2016

Prohlašuji,

že jsem svou bakalářskou práci na téma Realizace odborné praxe na SŠSaŘ vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 2016

.....

Zuzana Fišerová

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce paní PhDr. Jarmile Mojžíšové, PhD za cenné rady a odborné vedení při vypracování této bakalářské práce.

.....

Z.Fišerová

Název práce:

Realizace odborné praxe na SŠSaŘ

Autor:

Zuzana Fišerová

Katedra

Katedra pedagogiky

Vedoucí práce:

PhDr. Jarmila Mojžíšová, PhD

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zabývá realizací zahraniční odborné praxe žáků na SŠSaŘ. Popisuje jejich praktikum od přípravy po stránce profese z OV i z hlediska jazykového, přes realizaci a vyhodnocení včetně přínosu pro jejich uplatnění na trhu práce. Zdůrazňuje klíčovou kompetenci chápat výhody znalostí cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, má motivovat žáka k prohlubování svých jazykových dovedností a odborných znalostí v celoživotním učení. Práce poukazuje na funkci praxe ve vzdělávání žáků SŠSaŘ. Cílem práce jsou faktory ovlivňující úspěšnost odborných praxí žáků v zahraničí.

Klíčová slova:

pedagogická praxe, odborný výcvik v zahraničí, kompetence, zpětná vazba, uplatnění na trhu práce

Title:

Realization of professional practice at SŠSaŘ

Author:

Zuzana Fišerová

Department

Department of Education

Supervisor:

PhDr. Jarmila Mojžíšová, PhD

Abstract:

This bachelor work describes the practice from the preparation according the professional training abroad and from point of view of the language, through realisation and evaluation including contribution for their employment on the work-market. This work stress the key-competence to understanding of knowlidges of foreign languages during longlife learning and point out the funktion of the practice in the education of the students at SŠSaŘ. The aim of this work are factors which affect the access of the professional practices of the students abroad.

Keywords:

teaching practice, professional training abroad, competence, language skills, expertise, implementation and evaluation of professional practice implemented in German – speaking countries

Obsah

Úvod.....	7
1 Teoretická část.....	9
1.1 Základní poznatky a definice pojmů.....	9
1.1.1 Role odborného jazykového kurzu v rámci ŠVP.....	10
1.2 Vztah mezi teorií a praxí, dopad na odbornou i jazykovou úroveň žáka.....	11
1.3 Výuka odborného jazyka	13
1.3.1 Podmínky realizace odborných praxí	15
1.4 Legislativní náležitosti spojené s praxí.....	16
1.5 Odborná praxe v rámci výuky	18
1.6 Postoj partnera	21
1.7 Stanovisko žáků	23
2 Praktická část.....	26
2.1 Zapojení školy do programu podpory odborných praxí	26
2.2 Příprava praxí, organizace	27
2.2.1 Podmínky časového a organizačního rozvržení.....	27
2.2.2 Kritéria pro výběr studentů	28
2.3 Realizace	30
2.4 Forma hodnocení	32
2.4.1 Zpětná vazba	34
2.4.2 Moje hodnocení přínosu odborných praxí v zahraničí	35
2.4.3 Jiná pozitiva, která zahraniční odborné praxe naší SSSaŘ přináší :.....	35
Závěr	41
Seznam zkratk	42
Bibliografické citace	43
Seznam tabulek	44
Seznam příloh	45

Úvod

Cílem bakalářské práce je zjistit faktory, které ovlivňují úspěšnost zahraničních odborných praxí žáků. Záměrem tohoto přístupu je zvýšit šanci našim absolventům lépe se uplatnit na trhu práce. Výukou německého jazyka, dnes bohužel jako druhého cizího jazyka se snažíme rozvíjet komunikativní kompetenci žáků s ohledem na jejich budoucí profesní směřování.

V České republice působí více než 8000 německých a rakouských firem. Vytváří tak pracovní místa pro zaměstnance, kteří umí německy. Většinou se jedná o malé a střední firmy, které považují němčinu za hlavní kritérium. Velké koncerny se také rozhodnou zpravidla pro uchazeče ovládající kromě angličtiny němčinu.

Statistiky uvádí, že německý jazyk chybí nejvíce mladým uchazečům, což může v budoucnu znamenat pro firmy německy mluvících zemí velký problém. Podle Česko-německé obchodní komory považuje 73% firem znalost němčiny za velmi důležitou. Umožnit žákům – budoucím zaměstnancům odbornou praxi v některé z německy mluvících zemí pokládá SŠSaŘ za zcela zásadní. Praktikanti si tak osvojují klíčové kompetence a naplní profil absolventa. Z daného pohledu se úspěšnost absolventa měří dle zájmů ze strany školy a na straně druhé ze strany zaměstnavatele. Motivoval mně také znatelný vědomostní rozdíl mezi žáky, kteří absolvovali odbornou zahraniční praxi a těmi, kteří ji neabsolvovali. Mnoho absolventů učebních oborů se potýká při přechodu do zaměstnání s problémy souvisejícími s krátkodobou pracovní zkušeností, pracovním tempem, motivací, odbornými zkušenostmi, přehledem a celkovými nároky. Tyto problémy jsou závažné a většinou vyplývají z nedostatečné zkušenosti v oblasti přípravy žáka do sféry reálné práce. Každý jedinec studující buď na středním učilišti, či škole by si měl uvědomovat v rámci plurality a multikulturního soužití jeho vlastní kulturní, národní a osobní identitu a přistupovat tak s aktivní tolerancí k identitě druhých. Získal by tak smysl pro evropské občanství.

Reálně pracovní prostředí poznají žáci v průběhu vyučení bez praxe v zahraničí v podstatně menším rozsahu. Rozdíl je tak evidentní, že považují zahraniční praxi za nedílnou součást odborného výcviku, včetně výuky odborného cizího jazyka. Jen tak vznikne proces, který se stane pro žáka motivujícím a kde on sám pozná výsledky svého snažení. Žák se tak učí přijmout určitou odpovědnost za svoje vzdělávání.

Toto stanovisko chci analyzovat na následujících stránkách. Domnívám se, že moje zkušenosti koordinátora, nárůst spolupráce se zahraničními přijímacími zařízeními pro naše žáky, spokojenost stávajících přijímacích zařízení, podpora koordinačního centra pro mezinárodní spolupráce, výstupy žáků, jak v písemné podobě, tak i v jejich reálném profesním uplatnění, jsou natolik přesvědčivé, že není pochyb o nutnosti tuto oblast vzdělávání nadále podporovat.

1 Teoretická část

1.1 Základní poznatky a definice pojmů

Projekty mobility umožňují žákům získat prostřednictvím zahraničního pracovního pobytu profesní zkušenosti a osvojit si praktické i teoretické poznatky, jako i lepší jazykové dovednosti ve studovaném oboru. Tyto projekty včetně projektů partnerství byly realizovány v rámci programu Leonardo da Vinci, jež byl součástí evropského Programu celoživotního učení schváleného na období let 2007-2013, který předcházel programu Erasmus+. Projekty jsou decentralizovanou aktivitou odborné přípravy mládeže.

Od 1. ledna 2014 jsou mezinárodní mobility, spolupráce, inovační procesy, praxe, politika i reformy ve všech úrovních a formách vzdělávání podporovány programem Erasmus+. Mezi hlavní jeho cíle patří rozvoj klíčových kompetencí důležitých pro trh práce i společenskou soudržnost, jak například podpora zvyšování kvality, zavádění inovací a mezinárodního rozměru u vzdělávání a odborné přípravy nebo práce s mládeží. Program se skládá ze tří klíčových akcí, které jsou rozděleny podle hlavní náplně své činnosti. Jednotlivé akce se pak člení podle sektorů vzdělávání, na které jsou zaměřeny. Rozvíjí součinnost mezi různými oblastmi vzdělávání a světem práce. Programu se může zúčastnit všech 28 členských států EU a kandidátské země.

Získané výsledky učení je možné pro žáka - praktikanta zaznamenat v dokumentu Europass-mobilita. Europass usnadňuje získání práce, pomáhá budoucím zaměstnavatelům v posuzování uchazeče o práci a dokladuje uznávání kvalifikace v zahraničí.

Tandem je koordinační centrum česko-německých výměn mládeže s celorepublikovou působností. Zprostředkuje a podporuje mezinárodní výměny mládeže mezi Českem a Německem, pomáhá i radí vysílající straně i přijímacímu zařízení. Pobočky v Plzni a bavorském městě Regensburg (Řezno) koordinují a realizují projekty v rámci česko-německé spolupráce mladých lidí. Česká i německá strana činnost tohoto fondu budoucnosti vysoce oceňují. Prostřednictvím Tandemu realizovala naše SŠSaŘ pro žáky co do počtu nejvíce zahraničních odborných praxí do Německa.

NJop – předmět s názvem Německý jazyk pro odbornou praxi určený budoucím praktikantům oborů, kterým se žáci učí. Oborem, který si vybrali připadají v úvahu realizaci odborných zahraničních praxí v německy mluvících zemích. Odborný cizí jazyk – výuka odborného cizího jazyka daného oboru způsobem, aby učitel podpořil individuální

potřeby žáků v dosažení co nejlepších výsledků v jeho studovaném oboru. Důležité je brát v zřetel obsah výuky cizího jazyka a propojit ho s potřebou praxe.

1.1.1 Role odborného jazykového kurzu v rámci ŠVP

V rámci ŠVP je věnován dostatečný prostor pro přípravu odborné stáže v zahraničí. Škola naplňuje ve svých ŠVP požadavky RVP. U obsahu vzdělávání v cizím jazyce nalézá škola v RVP kompetenci zařadit taková témata do ŠVP, která by odpovídala potřebě a specializaci výuky v daných oborech. V rámci klíčových kompetencí by žák studující obor gastronomických služeb, či konkrétněji obor kuchař, číšník měl dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb charakteru příslušné jeho odborné kvalifikaci. Jeho motivace by měla vést k prohlubování jazykových dovedností a chápat to jako výhodu pro jeho životní uplatnění. Jedná se taky o výraznou podporu a propojenost v oblasti mezipředmětových vztahů. Cílem je umožnit žákům získat nové profesní zkušenosti, poznat pracovní prostředí, kulturu a způsob života v Německu. Úzce s tím souvisí zdokonalení se v německém jazyce. Z tohoto důvodu je během celé praxe kladen důraz na zapojení praktikantů do běžných pracovních povinností. ¹*“Cílem jazykového vzdělávání žáků má být učít se jazyk jako komunikační nástroj zaměřený na praktické potřeby reálného pracovního života, do kterého vstupuje absolvent střední školy. Podle zaměstnavatelů nemají absolventi středních škol takové jazykové znalosti, jaké reálná praxe potřebuje.”* Výsledky dotazníkového šetření MŠMT prokázali, že většina učitelů na středních odborných učilištích, ale i ve středních školách by uvítali zařadit do ŠVP výuku odborného cizího jazyka. Dle K. Oleksíkové u některých škol se v klíčových kompetencích v ŠVP uvádí používání odborné slovní zásoby, i když v základní úrovni pro daný studijní, či učební obor, ale v praktickém rozpisu a přípravách učiva bychom odborné téma na mnohých školách našli stěží. Naše SŠSaŘ postupuje v oblasti vypracovaných ŠVP a tematických plánů příkladně.

Žáci školy oborů Kuchař-číšník (tříletý obor) Gastronomie (čtyřletý ukončený maturitní zkouškou) a částečně žáci oboru Hotelnictví a turismus (4-letý s MZ) mají možnost již sedm let absolvovat odbornou praxi v několika přijímacích zařízeních sousedící zemi. Z tohoto důvodu jsme začali podporovat výuku odborné němčiny dle platného ŠVP od r. 2014, a to NJop pro gastronomické obory a obory Kosmetické služby a obor Kadeřník, kadeřnice.

---

¹ OLEKSÍKOVÁ, Kateřina. Výuka odborného cizího jazyka aneb "Máte jí tam?". *Speciál pro střední školy*. 2014, 2014(5), 3.

Předmět má hodinovou dotaci 1 hodinu týdně, takže vyučuji danou skupinu formou dvouhodinové výuky jednou za 14 dní. Žáci mají předmět zařazen do odpolední výuky po dobu 90 minut s malou pětiminutovou přestávkou. Jsou třídy, kde je zájem 80%, ale i třídy s 50% obsazením. Tito žáci mají dle ŠVP předurčeno, že formou animace dostanou jazykovou přípravu v NJ v takové míře, aby byli schopni v průběhu jejich zahraniční praxe porozumět mluvenému projevu, porozuměli zadání určitého úkolu a získané informaci, např. v kuchyni porozuměli informaci potřebné k vyřešení daného úkolu. Obsah ŠVP pro předmět odborného jazyka je součástí profilu absolventa. Obsahová náplň ŠVP výuky německého jazyka pro odbornou praxi je rozpracována do dílčích částí a vytváří tak v logické návaznosti i mezipředmětové vztahy, v tomto případě předmětů, jako je odborný výcvik, technologie přípravy pokrmů nebo stolničení. Celkově se jedná o provázanost jazykových a nejazykových předmětů. V rámci úzké mezipředmětové spolupráce pravidelně konzultují učitelé své záměry v oblasti jednotlivých odborných předmětů. Žáci jsou následně v průběhu výuky seznámeni se slovní zásobou daného oboru, částečně se naučí ovládat ustálené konverzační fráze, získají přehled o krajových odlišnostech, popř. oblečení, regionálních kuchyních, tradicích a zvyklostech v oblasti kuchyně i stolničení. Pro zlepšení kvality výuky je důležité klást důraz na kvalitní výukové materiály pro žáky.

1.2 Vztah mezi teorií a praxí, dopad na odbornou i jazykovou úroveň žáka

Česko-německé hospodářské vztahy se od roku 1993 dynamicky rozvíjejí. Přirozeně tak vzniká potřeba, aby spolu lidé na obou stranách dokázali komunikovat a ovládali jazyk partnera. Pouhých deset největších německých firem a více než 7000 s německou, rakouskou či švýcarskou majetkovou účastí dnes v České republice zajišťují asi sto tisíc pracovních míst, navíc je tu i mnoho středních a malých německých firem, které tu mají své pobočky nebo zastoupení. Právě pro ně je velmi důležité, aby v ČR nacházely kvalifikovanou pracovní sílu, jež také ovládá jejich jazyk. V komerční oblasti je tedy německý jazyk nespornou výhodou. Znalost němčiny může v budoucnu zlepšit profesní uplatnění a zajistit tak vyšší životní úroveň lidí, kteří si ji zvolí ze spektra nabídky výuky cizích jazyků.

Výuka odborného jazyka? Dle Společného evropského rámce se dnes žák může vzdělávat dokonce ve dvou cizích jazycích, pro které se svobodně rozhoduje v prvním a druhém ročníku učebního nebo studijního oboru. Pro komunikaci a celkový rozvoj v ústním projevu je nejvhodnějším řešením umožnit žákům praxi v té dané zemi. Předcházet by tomu ale měla příprava. Příprava nejen na konkrétní praktikum, nýbrž i jinou mentalitu lidí, seznámit se s historií národa, měli by si přečíst si z literárních zdrojů ně-

co o česko-německých rozdílech, popř. zajímat se o transformační příběhy jejich známých. Tím se zabývají i autoři Dana Moree a Karl-Heinz Bittl v publikaci *Dobrodružství s kulturou*. Publikace je vydána ve dvou jazykových provedeních – českém překladu a v němčině pod titulem „Abenteuer Kultur. Transkulturelles Lernen in der deutsch-tschechischen Jugendarbeit“. Jedná se o určitou formu transkulturního učení v česko-německé práci s mládeží. Zamýšlí se nad hodnotami, kulturou, rituály, právem i osobou samotnou. Autoři se rozhodli pro formu tzv. dialogického psaní. Snažili se tedy o to, aby čtenáře přivedli k jednotlivým dílčím zamyšlením, popř. i k vyzkoušení jejich podnětů v praxi. Nechybí ani reálné příběhy, jež dokreslují teorie, které jsou čtenáři zprostředkovány. Souhlasím s autory, že v kulturní oblasti společnosti se lidé v současnosti nepodrobí určité konkrétní struktuře, např. státu. *„Mé vlastní já je definováno příslušností k různým skupinám. Cizinec je člověk, který na první pohled nevychází z tohoto konglomerátu skupin, ale zpravidla si k sobě cestu vždy najde. V řešení problému, který může přerůst v konflikt je vhodné z hlediska odlišnosti mentality české a v našem případě německé postupovat jinak, formou kompromisu, než jak radí autoři: „vzvat účastníky konfliktu, aby formou brainstormingu napsali, jaké jsou možnosti řešení. Otázka by mohla znít: Co bych chtěl? Co jsem připraven udělat? Řešení, o které se obě strany konfliktu snaží, nemusí odpovídat vašemu chápání spravedlnosti. Spolehejte na to, že se obě strany dohodnou. Vaším úkolem je dbát na to, aby žádná ze stran nepřišla zkrátka. Taková méněcenná pozice není způsob, jak trvale ukončit konflikt“.*²Souhlasím s názorem, že dokud jsou vnější a vnitřní hranice v dané skupině ne zcela jasné, vedou možná v některých situacích, hlavně na pracovišti i k ojedinělým konfliktům. Ve sféře mimopracovní si tito lidé spíše najdou k sobě cestu kompromisu. Řešení výše uvedených situací je pořád lepší a příjemnější než případy žáků, resp. absolventů, pro které škola není ochotna podstoupit maximum pro jejich přípravu do reálného světa práce. Pořád ještě existují školy, které takové úsilí jako např. SŠSaŘ nevynakládají a neumožní tak žákům úměrně realizovat odborný výcvik nejen v zahraničí, ale ani na půdě České republiky. Tím vznikají problémy, jak je popisují autoři pudr. O. Kofroňová a J. Vojtek : *„Považujeme za velmi závažné zjištění, že asi 65% žáků v průběhu vyučení vůbec nevstoupí do reálného pracovního prostředí. Je velice paradoxní, když učeň, který má po absolvování získat zaměstnání v nějaké firmě, nebyl nikdy v odpovídajícím provozu a nemá většinou ani představu „jak to tam vypadá“, jaké je prostředí a zařízení, jací jsou tam lidé, jak se chovají, jaké jsou jejich vzájemné vztahy atd. To může vést u mnoha žáků k nejistotě, k obavám, k obtížím se získáváním zaměstnání, k neschopnosti domluvit se se zaměstnavatelem. Nevědomost v oblasti organizace práce ve firmě, pracovních nároků, neznalost tempa, pracovních a technologických podmínek, ale i vybavení a dal-*

---

² MOREE, Dana a Karl-Heinz BITTL. *Dobrodružství s kulturou: transkulturní učení v česko-německé práci s mládeží*. Plzeň: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, 2007, 148 s. ISBN 978-80-7043-566-3.

ších náležitostí nepomáhá absolventům k poznání jejich budoucího postavení v této sféře. To u absolventů často vede, jak vyplývá ze zkušenosti pracovníků Úřadů práce, i k idealizovaným představám o jejich schopnostech a k přílišnému sebevědomí vedoucím k nereálným požadavkům mzdovým i jiným.³ U oborů kuchař, číšník poznání budoucího pracovního prostředí není ve srovnání s jinými obory zdaleka takový problém. Teoretické předměty jsou v tomto oboru propojené s jejich realizací v předmětech odborného výcviku. To, co se budoucí kuchař naučí v Technologii přípravy pokrmů, aplikuje v rámci odborného výcviku při konkrétní přípravě teplých i studených pokrmů. To platí i pro jazykovou úroveň žáka. To, co se naučí v rámci ŠVP v hodinách německého jazyka, konkrétně je obsahem tematického plánu, a současně obsahem učebnice němčiny pro gastronomické obory.

1.3 Výuka odborného jazyka

Dle názoru K. Oleksíkové „musí výuka odborného jazyka spočívat právě v integraci odborné terminologie do běžné komunikace v pracovních situacích, se kterými se bude žák v reálním pracovním procesu setkávat, a žák musí prokázat znalosti a dovednosti jazyka i odborné znalosti.“⁴

Význam tohoto předmětu spočívá v tom, aby v průběhu relativně krátké doby byl žák-praktikant schopen zvládnout úkoly vyplývající z jeho pracovního zařazení v německy mluvících zemích. Jedná se o to, abych mu jako učitelka poskytla jazykovou průpravu. Vzhledem k tomu, že výuka probíhá mimo hlavní vyučovací proces, je účast žáků dobrovolná. V zájmu jejich motivace k výuce německého jazyka, a to v odpoledních hodinách, tj. po vyučování, zvolila jsem metodu animace. Pro docílení uvolněnosti a otevřenosti žáků využívám jazykové animace, kde základním prostředkem je hra. Inspiraci pro svoji výuku čerpám z klasických, dobře známých her a jejich variant. Vše doplňuji prvky z divadelní a zážitkové pedagogiky. Pravidelně se účastním i vzdělávacích seminářů orientovaných na tento způsob výuky. Zásadou jazykové animace, v mém případě jako vyučujícího, je, že se u žáka zaměřuji na tyto oblasti:

---

³ KOFROŇOVÁ, Olga, Jiří HREŠAN a Jiří VOJTĚCH. *Šetření k realizaci odborného výcviku ve 3letých učebních a 4letých studijních oborech SOU*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství, 2000. Analýzy a informace. ISBN 80-85118-60-2.

⁴ OLEKSÍKOVÁ, Kateřina. Výuka odborného cizího jazyka aneb "Máte jí tam?". *Speciál pro střední školy*. 2014, (5), 3.

- na překonávání obav z mluvení v prvních kontaktech – překonání psychologické bariéry
- na zaměření studenta jen na nutnou základní slovní zásobu
- na používání jednotlivých slov a jednoduchých vět z oboru žáka. Přitom se jedná o formu učení hrou a zapojení všech smyslů, probouzení zvědavosti a zájmu o cizí jazyk
- na využití vnějších faktorů, které mohou dokreslit realitu atmosféry (hudba, časopisy, pracovní oblečení, které odpovídají zájmům cílové skupiny)⁵

Výuka odborného jazyka formou animace:

- a) Pod tímto bodem je myšlena jak stránka psychologická, tak i odborná. Pokud se jedná o psychologickou stránku, snažím se u žáka vypěstovat psychický dojem, že vstupuje do dialogu s člověkem, kterému je známý jeho původ a tak ho zbavit křečovitosti. Žák by se měl uvolnit a zbavit se předsudků, proto se snažím mluvit jako rodilý mluvčí, aby si zvykal na melodii cizího jazyka. Vedle tohoto psychologického aspektu se zaměřuji na upevnění základních frází. Záměrem tohoto postupu je, aby žák v relativně krátké době zvládal nutné výrazy k jeho práci. Žák přiřazuje obrázky k textu. Jedná se nejen o výrazy z oboru, nýbrž i o širší oblast.
- b) Vzhledem k tomu, že se jedná o docílení hlubších znalostí a dovedností v němčině, které má mít žák upevněny, nevolím frontální způsob výuky, ale různé varianty výuky, které žáka přibližují prostředí, ve kterém se bude později pohybovat. Během mé dlouholeté praxe jsem zjistila, že nejúčinnější formou výuky je výuka v kruhu, eventuálně hry (role) ve dvojicích. Tyto formy kladou na žáka vyšší nároky na soustředěnost, zvyšují úroveň ústního projevu. Žák má kromě možnosti častěji mluvit i možnost sledovat úroveň ústního projevu svého okolí. Hry ve dvojicích přináší maximální efekt z výuky. Žáci si intenzivní hrou formou procvičí gramatiku a slovní zásobu. Výhodou také je, že všichni mohou pracovat současně. Hravý charakter úkolů je motivuje a navíc i zlepšuje atmosféru ve skupině, využití času v hodině je tak efektivnější. Touto formou se docílí stav, že žák se přímo „vžije“ do atmosféry prostředí, ztratí psychologickou bariéru, je jakoby autentickým účastníkem děje.

Záměrem takovéto formy výuky je vytvořit atmosféru, která by nejvíce odpovídala reálnému prostředí, ve kterém žáci budou později pracovat a realizovat se.

---

⁵ Tandem. *Tandem: Jazyková animace* [online]. Praha, 2001 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz/sekce/jazykova-animace>

Kromě již zmíněných forem výuky se mi osvědčila i divadelní forma výuky. Ta spočívá v názorné situaci, žáci se dostanou přímo do atmosféry jejich budoucího pracoviště. Významnou roli zde hraje i neverbální komunikace – mimika a gestikulace. Ústní komunikaci nacvičují žáci dialogickým i monologickým projevem.

K výuce odborného jazyka se přimlouval v roce 2013 německý velvyslanec v tisku:

„Němčina je vaší výhodou“ zněl titul článku, ve kterém německý velvyslanec Detlef Lingemann v ČR říká: *„Naše jazyková kampaň na podporu němčiny je zaměřena především na to, aby dala mladým Čechům větší šance na pracovním trhu tady v České republice. Jejím cílem rozhodně není lákat české kvalifikované síly, aby šly pracovat do Německa.“*⁶

1.3.1 Podmínky realizace odborných praxí

Rámcové podmínky Tandem umožňují maximálně 6 praktikantům odbornou praxi ve SRN. Cílovou skupinou jsou žáci ve věku od 16 do 26 let, program není určen studentům gymnázií ani vysokých škol.

Pro realizaci takové praxe je potřebné mít a dobře znát oboustranné podmínky, a to jak školy, tak smluvního partnera, tj. přijímací zařízení včetně pracovního prostředí.. Toto přijímací zařízení je možno kontaktovat několika způsoby. Buď přes databáze Tandem, jiné zdroje, např. internetem, což je složitější, užitečné portály anebo osobním kontaktem, tj. oslovit potenciálního partnera, v našem případě přijímací zařízení.

To je ale teprve začátek. Je nutné si vysvětlit vzájemné podmínky, zájmy, možnosti, připravit minimálně dvě přípravné návštěvy. Tyto návštěvy musí mimo jiné obsáhnout jednání nejvyšších představitelů obou stran, podrobnou prohlídku jak přijímacího, tak vysílajícího zařízení, musí být obou stranám známá legislativa, podmínky, pracovní zařazení, bezpečnost při práci, možnosti kulturního a volnočasového vyžití žáků, znát názory a přístup zaměstnanců – budoucích kolegů. Obě strany vypracují návrh smlouvy a vzájemně ho musí s možnými úpravami odsouhlasit. V případě podpory Tandem by mělo přijímací zařízení požádat o schválení formou žádosti, kterou je možné podat ve dvou, předem stanovených termínech. V důsledku schvalovacího řízení obdrží jak škola, tak i přijímací zařízení eventuální schválení pro předem stanovené termíny (ty jsou vždy uvedeny v žádosti). Navržené termíny je možné měnit, nesmí se ale exportovat do jiného pololetí. V rámci odsouhlaseného grantu je přiděleno číslo projektu včetně zdravotního pojištění praktikantů a eventuální doprovodní osoby. Ta se doporučuje hlavně na začátku spolupráce. Později už škola zná a ví co se od žáků očekává. Někdy doprovodí praktikanty učitel odborného výcviku.

---

⁶ PALATA, Luboš. Němčina je vaší výhodou. *Mladá fronta dnes*. 2013, 1.

Přijímací zařízení vypracuje podrobný návrh, tzv. harmonogram praxí, které by měli být realizovány v časovém rámci 6 měsíců. Po půl roce v dostatečném časovém předstihu předloží škole přijímací zařízení Box2Go další návrh termínů praxí, aby se tak naplnil celý školní rok. Praktikant po dobu nejméně 3 týdnů získá nové zkušenosti ve svém oboru, přičemž absolvuje v rámci přípravných dnů jazykovou, kulturní a odbornou přípravu formou animace. Financování probíhá často formou hostitelského principu, přijímací zařízení obdrží 2 týdny před zahájením praxe finanční prostředky na ubytování, stravování, MHD, kapesné a eventuální výlet. Příspěvek neobsahuje úhradu za jízdné tam a zpět. Zdravotní pojištění vyřizuje a hradí Tandem na celou dobu pobytu praktikaanta.

Když se zahraniční praxe realizuje formou jiného projektu, např. mobilita bývalého programu Leonardo da Vinci anebo v rámci současného Erasmus+, jsou rámcové podmínky podobné s tím rozdílem, že je pobyt obohacen o finančními prostředky na náklady za jízdné a kompletní zdravotní pojištění. V tom případě obdrží škola coby vysílající strana grantovou smlouvu a podklady pro grantovou smlouvu. Obsahem je podrobný revidovaný rozpočet, originály zavazujících dopisů od všech partnerských organizací (v případě, že se jedná o větší projekt), SŠSaŘ zatím realizovala dvoustranné. V některých projektech se jedná o možnost vyššího týdenního kapesného pro praktikaanta než je tomu ve srovnání s Tandemem. Záleží na počtu a rozsahu realizovaných akcí.

Po absolvování odborné praxe v Německu musí přijímací zařízení vypracovat závěrečnou zprávu a vyúčtovat náklady. Praktikanti vyplní dotazník spokojenosti o praxi. Škola v sestavě její zástupců vedení vybere a připraví další vhodné kandidáty, kteří mají eminentní zájem, snahu a předpoklady absolvovat odbornou praxi v zahraničí.

Výstupem je pro praktikaanta po návratu Europass, osvědčení, které ho zvýhodní v následném pokusu o umístění na trhu práce.

1.4 Legislativní náležitosti spojené s praxí

Dnešní podobu realizovaných zahraničních praxí předcházelo několik následujících legislativních náležitostí.

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM podporuje sbližování a rozvoj všestranných styků a přátelských vztahů mezi mladými lidmi z Česka a Německa. Program podpory odborných praxí je určen středním odborným školám, učilištím a vyšším odborným školám, tím umožňuje mladým lidem ve věku od 16 do 26 let absolvovat praxi ve firmách, dílnách, vzdělávacích zařízeních či v institucích veřejné správy v sousední zemi. Nabídka není určena pro gymnázia. Program je financován Česko-německým fondem budoucnosti a programem Erasmus+. Koordinační centra

v Plzni a Regensburgu poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace v obou zemích při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. V České republice a Spolkové republice Německo hrají pracoviště Tandemu ústřední roli ve výměnách dětí a mládeže mezi oběma státy. V centru jejich snah stojí setkávání mladých lidí.

Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní republiky a vládou Spolkové republiky Německo o spolupráci a výměně mládeže (Praha, 29. listopad 1990). Jednalo se o první porevoluční dokument, zabývající se výměnami mládeže obou zemí.

Smlouva o vzájemných vztazích. Prohlášení ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR a spolkové ministryně pro rodinu, seniory, ženy a mládež SRN o záměru zřídit koordinační centra pro česko-německé výměny mládeže (Polička, 3. září 1996)

Statut plzeňského Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže na Západočeské univerzitě v Plzni (Plzeň, 1997), důležitý pro podporu a realizaci zahraničních výměnných praxí hlavně do Spolkové republiky Německo. Dnešní Tandem naplňuje tento statut.

Česko-německá deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji

(21. ledna 1997, MZV, Praha)⁷, dle které společně sdílejí obě strany demokratické hodnoty, respektují lidská práva a chtějí usilovat o sjednocující proces Evropy. Obsahem dohody je i vyjádření obou stran, že spáchané křivdy jsou minulostí a že vývoj vzájemných vztahů bude situován do budoucnosti. Podle čl. 45 této dohody v oblasti spolupráce včetně možnosti samostatně výdělečné a podnikatelské činnosti se uznává dosažení pokroku. Na základě této deklarace vznikl i česko-německý fond budoucnosti, který podpořil za dobu své existence více než 7 500 projektů.

Prohlášení ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Mgr. Eduarda Zemana a ministryně pro rodinu, seniory, ženy a mládež SRN Dr. Christiane Bergmann o spolupráci obou zemí v oblasti politiky a mládeže (Praha, 4. května 2001)⁸.

Školský zákon, zákon č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Zahrnuje projektové činnosti, oblast vzdělávání z projektů evropských dotací. V důsledku schválených a úspěšně realizovaných projektů a jejich vý-

---

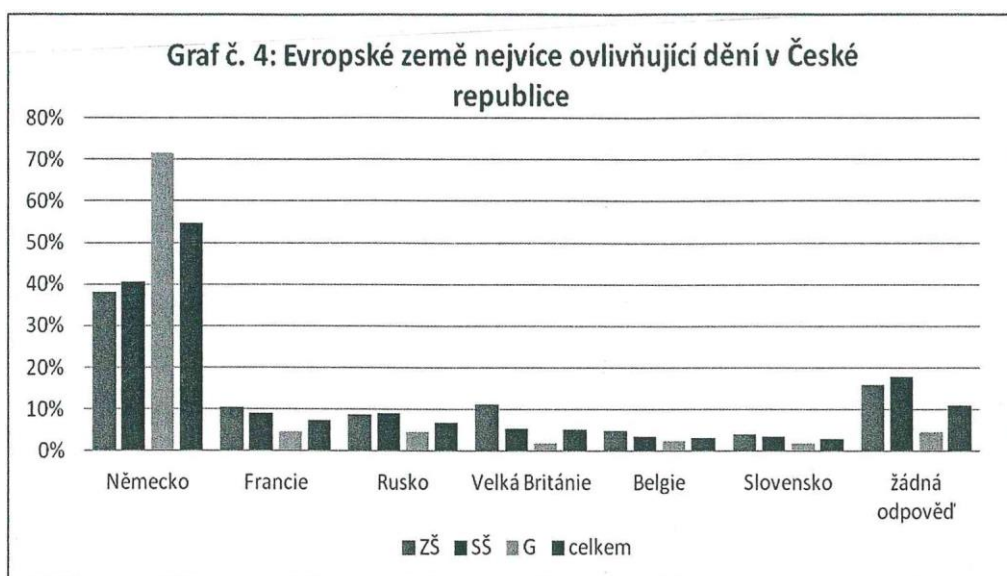
⁷ Tandem. *Tandem: Dokumenty* [online]. Praha, 2001 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz/sekce/o-tandemu>

⁸ Tandem. *Tandem: Dokumenty* [online]. Praha, 2001 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz/sekce/o-tandemu>

stupů vycházejících z tohoto zákona nastal široký rozmach ve vývoji a realizaci ve všech oborech spadajících do středního školství.

Rámcový vzdělávací program u obsahu vzdělávání v cizím jazyce uvádí, že je v kompetenci středních škol zařadit taková témata do ŠVP, která odpovídají potřebě a specializaci vyučovaných oborů.

Následující graf vystihuje rozdíly v počtu vysílaných žáků ZŠ, SŠ, G do zemí EU. Z grafu jednoznačně vyplývá rozhodující role Německa.

Graf 1 Země nejvíce ovlivňující evropské dění⁹

1.5 Odborná praxe v rámci výuky

Organizacím, které působí v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže pomohou mobility rozšířit kapacity, zvýšit přitažlivost a posílit mezinárodní rozměr. Mobility podporují profesionální rozvoj osob, zejména učňovské mládeže v oblasti jejich oboru.

Na škole SŠSaŘ probíhá odborná praxe v rámci výuky formou střídání sudého a lichého týdne v rozvrhu hodin, přičemž jeden týden má v našem případě učební obor kuchař-číšník teoretické vyučování a v týdnů následujícím odborný výcvik. V rámci oborů, zaměření a kapacitních možností probíhá odborný výcvik různě a v různých hodinových dotacích. Protože se bakalářská práce věnuje více odborným praxím gastro – oborům,

⁹ LABISCHOVÁ, Denisa, Blažena GRACOVÁ a Lenka ZÁDRAPOVÁ. *Vědomí evropanství a jeho proměny v kontextu edukace*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-405-4.

budu se věnovat pouze oboru kuchař-číšník. Jedná se o tříletý učební obor. Po úspěšném ukončení se vyučený kuchař-kuchařka může hlásit na nástavbové studium oboru Podnikání s absolvováním státní maturitní zkoušky.

Odborná praxe v rámci výuky začíná hned v prvním ročníku. Učeni se v hodinách odborného výcviku učí základům a vše probíhá ve výborně a moderně vybavených prostorech školy. Ve druhém ročníku už žáci vykonávají odbornou praxi v provozu mimo školu. Jedná se o smluvní pracoviště, se kterými škola udržuje buď dlouholeté spolupráce, anebo naváže nový kontakt. Provozoven jsou různé kategorie, od kategorie hospod až po restaurace, hotelové restaurace několika hvězdičkových hotelů nebo kavárny. Žáci jsou do jednotlivých provozoven přidělováni podle schopností, znalostí a individuálního přístupu. Žáci jsou povinni se dle předem vypsanych termínů dostavit do školy na odborný výcvik (zhruba jednou za 6 týdnů), aby zde vykonali své kontrolní práce. Evidenci těchto průběžných zkoušek provádí jednotliví učitelé odborného výcviku, kteří za to i zodpovídají.

Kromě toho škola pořádá v rámci odborného výcviku pravidelné kurzy. Jedná se kurzy počínajíc dekorativním vyřezáváním ovoce a zeleniny, přes barmanský kurz, kurz pizzy, someliérský kurz až po studenou kuchyni. V rámci naší zahraniční spolupráce proběhli i kurzy „Jak správně připravit chřestové pokrmý“nebo filetování ryb, například lososa, pod vedením Thomy, šéfkuchaře z bavorské partnerské provozovny. Kurzovné platí z části samotní žáci, finanční příspěvek obdrží ale i od Sdružení rodičů při SŠSaŘ. Absolvent kurzu obdrží certifikát. Takto připravené žáky se snažíme v rámci výuky odborné praxe vzdělávat dál, a to formou odborných zahraničních praxí. Z důvodu jejich odborných znalostí to přichází v úvahu od druhého ročníku, pro žáky jazykově i odborně zdatnější někdy i koncem prvního ročníku. Taková odborná i jazyková průprava, ve srovnání s absolventy jiných škol, žáky SŠSaŘ nejen zvýhodňuje, ale taky motivuje k učení a odborné práci. I učení cizího jazyka je pro jejich praxi. Na trhu práce nachází podstatně širší uplatnění. Záměrem odborné praxe v rámci výuky bylo nejen vyučovat německý jazyk, ale také i aby si žáci upevnili odborné znalosti a jazykové dovednosti a byli připraveni na práci v zahraničí a tím i na lepší uplatnění na trhu práce.

Vstoupili jsme do databáze Tandem, který je koordinačním centrem česko-německé výměny mládeže. To byl první krok k pozdější spolupráci většího rozsahu. V současnosti se jedná o spolupráci s celou řadou přijímacích zařízení v Německu, která umožňují našim žákům vykonávat po dobu nejméně 3 týdnů souvislou praxi.

Praktikant po jejím absolvování dosahuje vyššího odborného růstu ve svém oboru, který se promítá v profilu absolventa a jeho klíčových kompetencích jako jsou:

umí dát rady, jednoduchým způsobem vyjádří své pocity, zapisuje poznámky, zapojí se do jednoduché diskuse, umí mluvit o službách, běžně vede rozhovory v rámci svého oboru. Navrhne způsob řešení daného problému a ověří správnost zvoleného postupu.

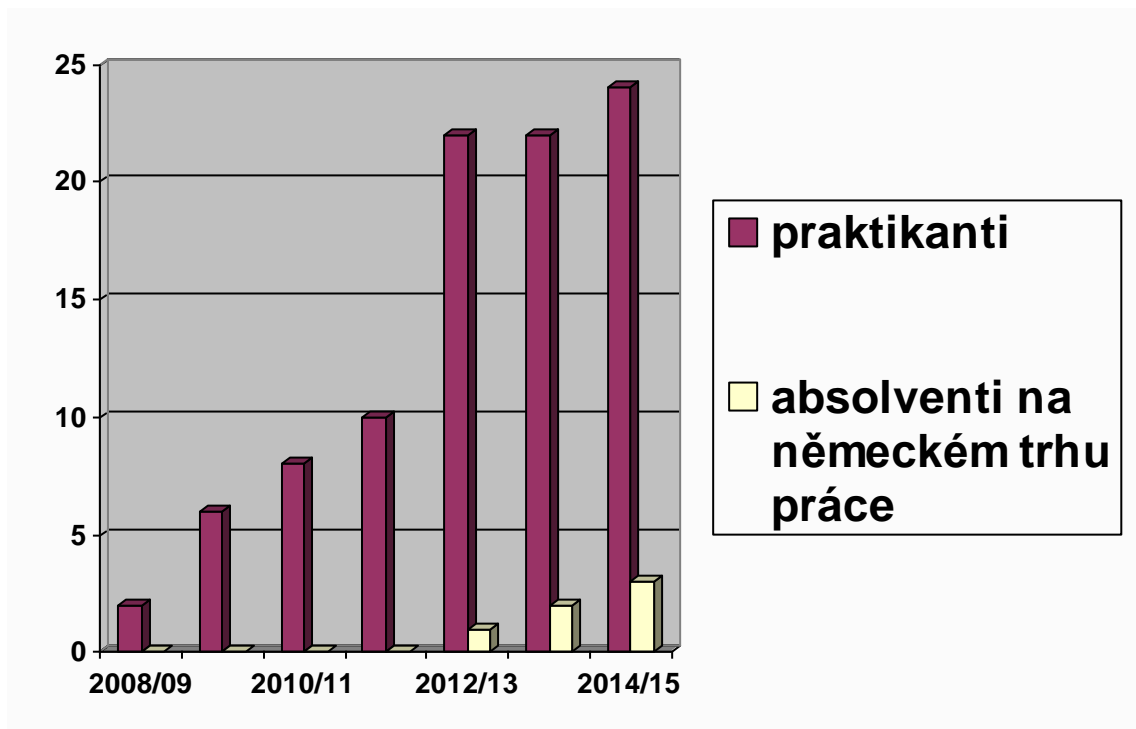
Žák by měl část vzdělávání v rámci výuky, tj. hodin odborného výcviku strávit v reálném pracovním prostředí, aby věděl, kde bude po absolvování školy svoji práci vykonávat. Přispěje se tím k rozvoji sociálních kontaktů a vztahů jak s kolegy, tak i s řídicími pracovníky provozu. Tento přínos nese s sebou velké pozitivum na zaměstnatelnost absolventa a zvyšuje možnost jeho pozdějšího trvalého zaměstnání. Mnohem více se zdokonalí v ústní interakci než ve škole, v zahraničí je nepřímo nucen poradit si s většinou situací, které se na rozdíl od školy běžně vyskytují, používá cizí jazyk v každodenním životě nebo řeší pracovní záležitosti vztahující se k jeho odborné práci. Naučí se rozumět myšlenkám spisovného jazyka o běžných tématech, rozumět smyslu rozhlasových televizních programů týkajících se současných událostí, získá samostatný ústní projev. Dokáže popsat své zážitky, přání, jasně odůvodní své názory, vystihne stručný příběh. Je odkázán myslet a činit a konat dle poslechu, snažit se porozumět a odvodit si.

Naše spolupráce s přijímacím zařízením např. v Bavorsku probíhá úspěšně a ke spokojenosti obou stran již 7 let. Kladný dopad této spolupráce vidíme jednoznačně v tom, že žáci, kteří tuto praxi absolvovali, a to i vícekrát, se daleko lépe uplatnili na trhu práce jak v České republice, tak i v prodloužených pobytech formou brigády v Německu, viz. tab. č.2 Nárůst praktikantů v zahraničí.

Přehled počtů všech praktikantů v několika přijímacích zařízeních za uplynulých 7 let (2008-2015) a jejich profesní uplatnění v zahraničí po ukončení školy v oboru. Z tabulky jednoznačně vyplývá jak počet praktikantů, taky těch, kteří našli stálou práci ve SRN.

školní rok	počet praktikantů ve SRN	pracující absolventi ve SRN
2008/2009	2	-
2009/2010	6	-
2010/2011	8	-
2011/2012	10	-
2012/2013	22	1
2013/2014	22	2
2014/2015	24	3

Tabulka 1: Nárůst praktikantů SŠSaŘ v zahraničí

Graf 2: Nárůst praktikantů SSSaŘ v zahraničí

Pracovní zařazení praktikantů odpovídá jejich jazykové a odborné vybavenosti, počínaje pomocnými pracemi v kuchyni, až po servis a odbornější kuchařskou práci.

1.6 Postoj partnera

Přijímací zařízení se snaží v dostatečném časovém předstihu předložit návrh harmonogramu s požadavkem na termíny a konkrétní počet praktikantů, někdy dle předpokládané fyzické zátěže u gastronomických akcí většího formátu to znamená, že některá praktika jsou vhodnější spíše pro chlapce, nebo dívky. Důraz se navíc klade i na jazykovou dovednost, vyjadřovací schopnosti, společenskou výchovu a sociální návyky.

Financování probíhá na základě hostitelského principu, tj. náklady na dopravu, ubytování a kapesné hradí partnerská organizace. Ubytování, strava a služby jsou včleněny.

Organizačně zajistí dopravu do místa určení a zpět, a to buď praktikanty osobně vyvedne zodpovědná a pověřená osoba autem firmy, přičemž náklady spojené s dopravou hradí přijímací zařízení. Je samozřejmé, že zajišťuje praktikantům prostorové, personální (doprovodní osoba, kterou je odborník v dané činnosti) a finanční podmínky adekvátní vykonané činnosti. V případě úrazu, nemoci nebo jiných nepředvídatelných situacích jedná rychle a flexibilně ve prospěch praktikanta.

Je-li praktikum realizováno projektem nebo na základě dvoustranné smlouvy, snaží se přijímací zařízení zprostředkovat praktikantům i poznání regionu a jeho tradic. Zatím

byl pokaždé realizován v průběhu turnusu pro praktikanty minimálně 1 celodenní výlet s dohledem buď zodpovědné osoby nebo samotným majitelem přijímacího zařízení. V případě našich praktikantů byl vždy i se skvělým dojmem a zážitkem. Skutečně to přispívá k poznání regionu, jeho tradic a zvyků.

Po ukončení každého turnusu proběhne mezi zástupci školy a přijímacího zařízení zhodnocení. Posuzují se jak přínosy, tak nedostatky a prodiskutují se návrhy čím je možné turnus vylepšit, přičemž se bere v potaz i stanovisko samotných žáků. Hodnocení praktické činnosti každého praktikanta jednotlivě obdrží škola v písemné i elektronické podobě – viz příloha č. 1.

Přístup partnerů obsahově:

V rámci hodnocení realizované praxe partner upozorňuje většinou na:

- nedostatečnou zkušenost
- malou pečlivost nebo žádanou preciznost praktikanta.

Pozitivně naopak oceňuje slušnost, flexibilitu a aktivní pracovní postoj žáků k práci. Rovněž oceňuje obohacení jejich jídelníčků naší národní kuchyní ve formě například nedělního brunchu.

Kvalitu praxe mohou ovlivnit různé faktory, např: zda praxe probíhala v době organizovaných akcí (rodinné oslavy, turnaje atd.) nebo v „poklidném období“ běžné gastronomie. Na kvalitu praxe má vliv i to, zda praktikanti rozhodovali o denním menu samostatně anebo se řídili šéfkuchařem, proběhla-li praxe v období dovolených, či nikoliv. Vše má vliv na kvalitu a rozdílnost její průběhu. V každém případě je praktikant veden zkušenými odborníky.

Pokud se jedná o jazykovou vybavenost, projevují praktikanti zbytečný stud a obavu z nastávající možné jazykové bariéry. Ta se dá odstranit v průběhu relativně krátké doby. Na základě těchto zkušeností se doporučuje, aby praxe trvala minimálně 3 týdny, popř. měsíc. Je to hlavně i z důvodu zapracovanosti. Zkušenosti nás o tom jednoznačně přesvědčují. Než získá žák - praktikant návyky, odborná praxe bohužel končí.

Přijímací zařízení doporučuje větší znalosti v ustálených frázích, ve schopnosti přečíst jednoduchý návod, v porozumění jednoduchým větám. Praktikant by měl proto ovládat základní slovní zásobu daného oboru, jednoduchý ústní projev a porozumění jazyka v základech projevu písemného. Tyto nedostatky odstraňuje právě odborná zahraniční praxe.

Na co poukazuje škola?

Škola reaguje na krátkodobé, neplánované úpravy časového rozvržení, někdy dochází i ke změnám dle akcí a objednávek, které získá přijímací zařízení „na poslední chvíli“. Někdy se z důvodu pracovního vytížení odmlčí a vznikají zbytečné pochyby, či pocity nejistoty. Situace vyžadují někdy operativní řešení, schopnost jednat progresivně.

Pokud se jedná o názor žáka, je nutné ocenit jejich pozitivní postoje. Hlásí se nejen na začátku školního roku, ale i těsně před začátkem praxe. Není totiž snadné operativně získat žáky, kteří by mohli ze dne na den odjet na 3 týdny, zařídit si zdravotní pojištění do zahraničí a zvládnout požadavky s tím spojené.

V každém případě jsou praxe velmi přínosné nejen pro samotné učně či studenty, ale i zaměstnance přijímacích zařízení a dobré jméno naší školy.

Realizované praxe zvyhodňují SŠSaŘ v navazujícím náboru budoucích žáků, celkové popularitě a vytváří pro školu velmi pozitivní veřejné mínění.

Pokud žák vykazuje jazykové znalosti, přijímací zařízení mu umožní letní nebo v období Vánoc praxi po dobu prázdnin, která je i finančně více motivační.

1.7 Stanovisko žáků

O projektu, respektive výměnné praxi informujeme žáky na informačních panelech umístěných v budově školy, osobně odbornými učiteli, vedením školy prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách. Výhodou dnešní doby je vysoká návštěvnost mládeže na sociálních sítích. Získají tak mnoho informací o těchto praxích. Pokud se jedná o stanovisko žáků, sehrávají pozitivní a rozhodující roli následující ukazatele:

- ústní pozitivní doporučení příchozích absolventů zahraniční odborné praxe
- klima na pracovišti, přátelská atmosféra, vstřícnost německého personálu po stránce odborné i jazykové.
- odborný růst. Žáci oceňují, že rostou i po stránce odborné. Provádí úkony, které jim škola nemůže v rámci svých podmínek nabídnout. Poznávají regionální kuchyni a s tím spojenou i terminologii, bezprostřední kontakt s rodilými mluvčími, což má za následek i znalost lidové němčiny „Umgangsprache.“
- důvěra nadřízených přijímacího zařízení. Žáci oceňují, že zpracovávají i drahé suroviny, které jim škola v rámci OV nemůže poskytnout anebo zdejší provozna manipulaci učňům většinou zakáže.
- finanční motivace, což je v dnešní době nezanedbatelný faktor
- šíří dobré jméno smluvních partnerů školy, čímž motivují další žáky – praktiky

Po absolvování praxe vypracují na základě shromážděné dokumentace prezentaci v PowerPointu anebo seminární práci.

Ze zkušenosti nutno zdůraznit, že všichni absolventi se zahraniční praxí zůstali pracovat v oboru na rozdíl od těch, kteří i když byli úspěšní u dnes už státních závěrečných zkoušek, se rozhodli po absolvování studia pro zcela jinou profesi.

Realizovaná praxe vyvolala jednoznačně vyšší motivaci k práci, zvýšila jejich zájem o obor i studium cizího jazyk. Získali nové dovednosti, zkušenosti, rozšířili si kulturní a odborný přehled a rovněž získali větší šanci uplatnit se na trhu práce v EU.

Stanovisko žáka si prověříme dotazníkem, který obdrží po návratu ze zahraniční praxe. Pro zpětnou vazbu hodnotí nejen obsah praxe, ale i jednotlivou úroveň ubytování, stravování, přísun nápojů a stravy, jako i jejich kvalitu v průběhu pracovní doby a mimo ní, možnost přístupu k běžným prostředkům denní potřeby jako je pračka. Možnost sušení a žehlení prádla.

Pro další zkvalitnění odborné praxe je nutné zjistit, nakolik měl praktikant možnost se odborně i jazykově zdokonalit, zda vykonává adekvátní činnosti, které přispívají k jeho profesnímu rozvoji. Taky má praktikant možnost se jasně vyjádřit, zda se mu líbilo vše, či nikoliv a co se mu konkrétně nelíbilo. Rozhodující a přínosné je jeho vyjádření, co považuje za celkový přínos, co mu zahraniční praxe přinesla. Protože se žáci vzájemně ovlivňují jak názorem, tak i na základě zkušenosti, je pozitivní znát vyjádření, zda by si chtěl praxi ve stejném přijímacím zařízení zopakovat, či nikoliv a proč. Jen tak se můžeme při jednáních a dalším rozvoji spolupráce vyhnout případným nedostatkům, popřípadě uznat přínosy a pozitiva. Tento dotazník, viz. příloha 2, odevzdá praktikant s vypracovaným deníčkem vedoucímu učiteli odborného výcviku bezprostředně po návratu. Dotazníky OV zpracuje, vyhodnotí a vyvodí závěry nápomocné dalším praxím.

Cenným poznatkem jsou osobní postoje žáků, kteří vysoce pozitivně hodnotí zahraniční praxi. Podle jejich vyjádření vstupují do „zcela jiného světa“, který jim škola v žádném případě nemůže poskytnout. Podle jejich vyjádření by daná praxe měla být delší anebo se častěji opakovat. K tomu, aby se člověk plně zapojil do kolektivu, začal si jazykově důvěřovat, potřebuje minimálně jeden měsíc. Takže v době, kdy začíná být plnohodnotným pracovníkem, kdy má praxe zásadní význam, on vlastně končí. Končí v okamžiku, kdy přestává být nezkušeným učněm, ale stává se plnohodnotným pracovníkem.

Tyto poznatky jednoznačně potvrzují nutnost delší praxe. Na toto stanovisko by se mělo v rámci RVP a na to navazujícím ŠVP jednoznačně reagovat.

Velmi výhodnou příležitostí, kdy prezentovat výsledky realizace zahraničních praxí je „Den otevřených dveří“. Každé naše středisko OV připraví pro veřejnost svoje nejlépe dosažené výsledky, které prezentuje v různých formách. Velká šance pestré nabídky se nabízí právě v gastronomických oborech. Připraví prezentace v různých podobách, jako například elektronické zpracování zahraniční praxe. Další formou je ochutnávka regionálních německých sladkostí, pečiva i pokrmů, které jsou často i vtipně označeny s poznámkou „Co nás naučila zahraniční praxe“. Dále jsou připraveny nástěnky s fotodokumentací, které vystihují náplň práce a společenské akce, na kterých se praktikanti formou zahraniční odborné praxe zúčastnili a na nichž spolupracovali. Vše samozřejmě za jejich ústního doprovodu. Někdy je až neuvěřitelné, jak pozitivně tyto prezentace působí na naše budoucí uchazeče o studium i jejich rodiče. Při dnešní populační

krizi, projevující se nízkým počtem mládeže kolem 15 a 16 let, je po prezentaci výše uvedených výsledků skvělé konstatovat nárůst přihlášek do budoucích prvních ročníků.

2 Praktická část

Tato část pojednává o konkrétně prováděné zahraniční praxi žáků, a to od příprav, včetně vyřizování náležitostí, přes podmínky organizačního a časového rozvržení, až po samotnou realizaci, zpětnou vazbu, vyhodnocení a uplatnění žáka-absolventa v rámci jeho oboru do oblasti výuky odborného výcviku. Faktory, které ovlivňují efektivitu těchto praxí.

2.1 Zapojení školy do programu podpory odborných praxí

Na naší škole nám zprostředkoval Tandem prvního partnera, a to v přijímacím zařízení Gutsgasthof Kreuth v Bavorsku. Bylo to první naše gastronomické přijímací zařízení před 7 lety. Dodnes si rádi oboustranně připomínáme naše první krůčky ke spolupráci, zdary i laické nedostatky z „ne-zkušenosti“. Pro nás, coby jednacích strany, ale i pro žáky znamenala naše spolupráce neuvěřitelný zlom, mnoho novinek a hlavně dosažení obrovského pokroku k rozvoji profesní oblasti žáků. Zkušenosti, které naši učni nabývají v průběhu zahraničních praxí, jsou tak výjimečné, že jim je v podmínkách školy při běžném vyučování jak odborného výcviku, tak i teoretického vyučování nelze poskytnout. Získávají nejen jazykovou způsobilost pro uplatnění v zahraničí, ale pochopí i výhody znalosti cizích jazyků pro jejich životní i pracovní uplatnění, poznají regionální kuchyni, pokrmy pro ně neznámé, naučí se chápat týmovou práci v jazykové odlišnosti. Pro začínající praktikantky před sedmi lety byla obsluha v neděli v tradičním bavorském kroji absolutní novum. Naučí se nepřenášet svoje nálady a pocity na hosty. Rovněž se naučí oceňovat skvělý, vtipný tým a harmonickou atmosféru a teda ideální klima na pracovišti.

Naše vzájemná spolupráce vzkvétá. Gutsgasthof, rustikální bavorská hospůdka, se změnila v Box2Go. Kuriózní je, že náš praktikant, který byl shodou okolností vyslán jako první, se stal na témže místě po sedmi letech šéfkuchařem.

Postupem času jsme se zdokonalovali, lépe připravovali, praxe zefektivnili, někdy i šťastnou náhodou získali nové partnery pro realizaci odborných praxí později nejen pro 3-letý obor Kuchař-číšník, ale i studijní obor Gastronomie, či Hotelnictví a turismus. V bakalářské práci se budu konkrétně věnovat výměnám, jak jsou někdy tyto praxe nazývané u koordinačního centra Tandem, z oborů kuchař-číšník a gastronomie.

2.2 Příprava praxí, organizace

Každé takové spolupráci předchází přípravná návštěva. Ta je aktuální vždy s novým partnerem, to znamená přijímacím zařízením, které je ochotné přijímat naše žáky v rámci odborné praxe. Projevuje zájem o vzdělávání našich talentovaných učňů.

Jako koordinátor zahraničních praxí, připravuji podklady pro návštěvu konkrétního přijímacího zařízení, a to formou zpracování jednotlivých bodů pro jednání a řízených rozhovorů. Ty nejdříve zpracujeme s vedením školy a v konkrétní podobě projednáváme písemně i na půdě budoucího přijímacího zařízení. K návštěvě patří hlavně prohlídka prostorů jak pracovních, provozních, tak sociálních, a to i v oblasti BOZP. Poznáváme osobně nejen partnery, vedení přijímacího zařízení, ale taky jednotlivé zaměstnance, okolí a vše co s praxí bude souviset. Důležitou otázkou je řešení bydlení pro praktikan- ta, které musí odpovídat podmínkám stanoveným pro praktikum. Součástí jednání je i celodenní strava s nápoji bez rozdílu rozdělení služeb a osobního volna. V případě podpory zahraničních praxí se kromě animátora nabízí i možnost doprovodní osoby na začátku praxe. Je to většinou buď učitel NJ nebo OV, který po dobu 3 dnů (hrazeno Tandem) pomáhá praktikantům se adaptovat v novém prostředí.

Existuje možnost bezplatného využití jazykové animace, kreativní výuky pro výuku němčiny i poradenství ohledně pobytů na získání pracovní praxe a setkávání žáků. Tandem často poskytuje praktikantům na začátek animátora. Přijímací zařízení to akceptuje.

Zahraněční praxe má probíhat od 3 do 12 týdnů. Nejkratší doporučenou lhůtou jsou 3 týdny. Optimální by byla delší lhůta, což se nedoporučuje vzhledem k absenci ve škole, protože by mohlo mít za následek horší prospěch jednotlivých žáků – praktikantů.

Většinou chybí tento žák z teoretického vyučování „pouze“ jeden týden, protože má střídavou výuku s odborným výcvikem, sudý, lichý týden, takže se absence uzpůsobí na úkor OV. Navržené termíny a počet žáků nám předkládá přijímací zařízení v dostatečném předstihu na pololetí. Jedná se většinou o požadavek 2 - 3 praktikantů na jeden turnus, a to vždy stejného pohlaví kvůli ubytování. Stalo se také, že na jeden turnus vyjeli dle požadavku i čtyři žáci. Každý vybraný žák obdrží po odsouhlasení praxe propagační letáček, eventuálně buletin s fotodokumentací přijímacího zařízení s kontakty, kde bude po dobu tří týdnů působit. Slouží to současně i jako podrobnější informace pro rodiče, respektive zákonné zástupce.

2.2.1 Podmínky časového a organizačního rozvržení

Jako hlavní koordinátor těchto praxí včas oslovuji přijímací zařízení, aby nezapomnělo v termínu, který je stanoven Tandemem, dvakrát v roce požádat o grant. Protože se nám okruh přijímacích zařízení rozrostl, spolupracují s námi i jiná přijímací zařízení, se kte-

rými realizujeme praxi přímo bez finanční podpory, tzn., že veškeré náklady včetně odjezdu a příjezdu praktikantů hradí majitel přijímacího zařízení. To je druhá, relativně častá forma podpory a financování praxí. Výhodná je pro obě strany. Tato forma spolupráce je realizována formou dvoustranné smlouvy, kde si škola i přijímací zařízení ujednotí podmínky, za kterých bude stáž žáků prováděna.

Plán a rozvržení termínů pro vykonání zahraničních praxí domlouvám z pověření vedení školy vždy v přípravném srpnovém týdnu před začátkem školního roku. Při vypracování harmonogramu činnosti pro celou školu v daném školním roce jsou tak pevně zaktovány termíny, přičemž jejich eventuální změna je možná a vyhrazena. Minimálně 15 dní před začátkem plánovaného nástupu žáků na zahraniční praxi se dle Příkazu ředitele projednají návrhy jednotlivých žáků. Složení komise zaštiťuje ředitel školy. Zahraniční spolupráci je pověřen zástupce ředitele, koordinátor, vedoucí OV a třídní učitel. Každý návrh se pečlivě prodiskutuje, vyhodnotí a přistoupí se ke schválení, eventuálně neschválení návrhu. Otázkou je, zda koresponduje výuka s požadavky na praxi v cizině.

2.2.2 Kritéria pro výběr studentů

Zahraniční odborné praxe se smí zúčastnit pouze žák školy, který dle interní dohody v rámci školy je ve druhém ročníku učení, v případě studijního oboru můžou nastoupit žáci druhého a třetího ročníku. Výjimkou je nadaný, schopný žák s výbornými výsledky v oblasti odborného výcviku, takový žák může vycestovat i koncem prvního ročníku. Ve zvláštních případech je povolen výjezd končícím ročníkům, ale jenom začátkem školního roku, to znamená září, říjen. Končící ročníky se musí totiž od předvánočního období věnovat přípravám k ukončení studia. V případě nárazového požadavku, což znamená, že školu požádá najednou více přijímacích zařízení ve stejném termínu, pomůžou ale pouze jako výjimka i studenti nástavbového studia, kteří nedávno absolvovali učební obor kuchař-číšník na naší škole. Stalo se to v případě, že požadavek byl na podzim a téhož roku v červnu žák absolvoval na naší škole závěrečné zkoušky. Důležitým předpokladem pro výběr praktikantů je, zda bude schopen svoji nepřítomnost ve škole v co nejkratší době dohnat, to znamená doplnit si látku hlavně v oblasti teoretického vyučování. Zda je schopen se probranou látku naučit tak rychle, aby byla klasifikace minimálně průměrná. Od praktikanta se očekává určitá flexibilita, snaha spolupracovat, zodpovědný přístup a slušné chování, základní sociální návyky, samostatnost, přizpůsobivost, snaha naučit se něčemu novému a kladný vztah k práci.

Předpokladem každého praktikanta musí být bezúhonnost v tom slova smyslu, že má minimálně průměrný prospěch v rámci teoretického vyučování, žádné kázeňské opatření, nejvyšší procento podílu na návrh má vyjádření a návrh ze strany odborného výcviku

a vyjádření třídního učitele. Praxe se nemůže zúčastnit žák, který se neučí a nemá základ německého jazyka. Nezbytným kritériem je znalost německého jazyka přiměřeně jazykové úrovni dle Společného evropského rámce daného ročníku, zájem o obor, účast v soutěžích, výsledky při praktickém vyučování, mimoškolní akce a zájem učit se novým věcem. Podkladem je písemný souhlas zákonného zástupce i samotný souhlas žáka. Někdy se nám bohužel stane, že vybraný žák, který splňuje výše uvedená kritéria se nám těsně před nástupem na praxi z osobních důvodů omluví. Další možnou eventualitou je, že se žák necítí být patřičně připraven, buď si nedůvěřuje odborně nebo jazykově. Nepříjemné a nemilé jsou zdravotní důvody, někdy vyskytnou i důvody rodinného charakteru.

Nezbytnou součástí podkladů pro absolvování zahraniční praxe žáka je písemný souhlas jeho zákonného zástupce. Samotný souhlas žáka pokud není plnoletý, nestačí. Vedoucí OV omluví žáka na provozovně, kde by měl v době praxe vykonávat OV a třídní učitel v teoretickém vyučování. Na návrh koordinátora vypracují odpovědní učitelé OV ve spolupráci se zástupcem ředitele organizační zajištění praxe pro daný turnus. V případě, že žák vyjíždí na praxi financovanou Koordinačním centrem, je pojištěn a na základě cestovních pokynů, které mu poskytne koordinátor, je povinen si pouze připravit osobní zavazadlo dle seznamu, který obdrží v dostatečném časovém předstihu (zdravotní průkaz, karta pojištěnce, platný OP, rondon, pracovní obuv, pracovní oblečení, osobní a hygienické věci).

V případě financování praxe přímo přijímacím zařízením v Německu, je žák povinen si vyřídit zdravotní pojištění do zahraničí. Každý z praktikantů je poučen o BOZP. Mezi školou a přijímacím zařízením je písemně uzavřena vzájemná smlouva, která je vypracována v obou jazycích a oboustranně odsouhlasena a potvrzena. Obsahuje všeobecné podmínky, náplň práce, finanční odměnu praktikanta, přílohu o poučení v rámci BOZP.

Před nástupem na praxi učitelé OV připraví navržené žáky k opakování probraného odborného učiva. Poučí ho o vhodných zásadách kulturního a společenského chování. Doporučí vhodné pracovní oblečení, poradí s návrhem na vaření české národní kuchyně a výsledky vzdělávacího procesu daného časového období. Předpisy hygieny jsou jasné.

Učitelé OV a třídní učitel úzce spolupracují s koordinátorem zahraničních praxí, který v případě financování zajistí animátora v rozsahu minimálně 4 vyučovacích jednotek, v případě individuální formy praxe poskytne jazykovou přípravu formou animace. Jestliže je žák němčinář-začátečník, poskytne mu učitel NJ knižní jazykový slovník a podrobné informace k cestě včetně propagačních materiálů přijímacího zařízení. Celé přípravné období zastřešuje vedení školy.

Můj přístup jako koordinátora k přípravě žáků na zahraniční praxe je rozdílný z několika důvodů:

- jestliže je praktikantem žák končící 1. ročník, znamená to, že NJ neabsolvoval v rámci teoretického vyučování, protože jako druhý cizí jazyk je vyučován od 2. ročníku. Pokud má žák zájem, měl by se učit NJ ve skupině, kde vyučuji německý jazyk pro odbornou praxi NJop. V daném případě to znamená 2 vyučovací hodiny jednou za 14 dní. V případě žáka se speciálními potřebami učení se v případě potřeby věnuji žákovi individuálně.
- jestliže je praktikant žákem 2. ročníku a nevybral si jako 2. jazyk jiný než NJ, má možnost kromě řádné výuky NJ v teoretickém vyučování docházet i do odpolední výuky NJop druhého ročníku jednou za 14 dní, ale nemusí
- jestliže je praktikant žákem tříletého oboru kuchař-číšník ve 3. ročníku a NJop nenavštěvuje, ani se neučí NJ, pak nemůže praxi z důvodu řečové bariéry absolvovat
- v případě potřeby reaguji na individuální potřeby žáků a podporuji je, aby dosáhli co nejlepších výsledků

2.3 Realizace

Tři dni před odjezdem praktikantů zasednou ještě jednou zástupci vedení školy, vedoucí odborného výcviku toho daného oboru, kterému se praktikant chce vyučit, třídní učitel z oblasti teoretického vyučování a koordinátor, aby zhodnotili správnost postupu, příprav a náležitostí potřebných k odjezdu. Koordinátor zajistí zpracování všech dokumentů potřebných ke zdárnému průběhu a ukončení praxe v zahraničí, podepsání protokolu o absolvování školení BOZP, platnost zdravotního průkazu, potvrzení o eventuálně možném alergickém onemocnění, popř. pravidelné užívání léků, písemný souhlas zákonného zástupce s vykonáním zahraniční praxe, platné zdravotní pojištění do zahraničí a proběhne také rozhovor se samotným praktikantem, zda se svobodně rozhodl a opravdu chce dobrovolně absolvovat tuto „stáž“. Po odsouhlasení všemi subjekty potvrdí koordinátor všechny údaje o odjezdu a příjezdu, naplní práce, volnočasových aktivitách, seznamem věcí a podmínkami praxe, jako i zajistí podpis dvoustranné smlouvy mezi vedením školy, zastoupeném ředitelem školy a majitelem přijímacího zařízení, kde bude odborná praxe realizována.

Jsou situace, které je potřeba řešit vše operativně, tj. telefonem, elektronicky, či faxem. To se naštěstí nestává často. V případě spolupráce s bavorským přijímacím zařízením Box2Go se praxe realizuje tak, že zástupce majitele stravovacího zařízení vyzvedává osobně autem praktikanty i je přiváží dle předem domluveného a smlouvou podepsaného termínu. Tomu předchází v několikadenním předstihu písemné oznámení s možností vyjádřit se, popř. podepsat souhlas od zákonného zástupce. V případě, že je praktikant starší 18 let, dostává pouze 2 týdny před odjezdem školení BOZP, zápis podepíše, k tomu obdrží pokyny pro praktikanta. Pokyny obsahují seznam věcí, které jsou pro práci nezbytné, seznam osobních věcí a doklady (platný OP, zdravotní průkaz a průkaz pojištěnce s pojištěním do zahraničí). Doporučujeme aktivovat roaming pro mobilní síť. Přijímací restaurační zařízení se nachází asi 70 km od hraničního přejezdu Rozvadov, Waidhaus.

Po příjezdu jsou praktikanti uvedeni do pracovního kolektivu formou osobního představení, následně ubytováni s plnou penzí. Pracovní činnost jim zpravidla začíná druhým dnem. Někdy tomu předchází 3 denní kurz animace, který ale není pravidlem. Pracovní doba je šestihodinová a praktikanti jsou placeni týdně formou kapesného. Stravu a nápoje mají k dispozici po celý den i v případě volna. Stalo se již tradicí, že vždy je organizovaný minimálně jeden celodenní výlet do okolí, resp. neblížšího města, např. Řezno nebo Norimberk. Dle oboustranné spokojenosti se stalo dobrým zvykem, že úspěšní praktikanti si domlouvají s majitelem brigádu anebo prodloužený pracovní pobyt po absolvování studia. Někteří našli i trvalý pracovní poměr za stejných pracovních a finančních podmínek jako rodilí obyvatelé.

Realizace zahraniční praxe probíhá na různých úsecích přijímacího zařízení a má neobyčejně široký záběr. Znamená to přípravou standardních pokrmů, salátů až po náročné slavnostní tabule a stolničení. Žáci tím získávají neobyčejně rozsáhlou slovní jazykovou zásobu, kterou je možné získat pouze praxí a na místě, v konkrétní zemi. Odborně se zdokonalí v činnostech jako je grilování ryb, masa, zeleniny, tepelná úprava potravin, flambování, příprava exotických nápojů, dezertů, novinek evropské i interkontinentální.

Nedílnou součástí praxe je získání nejnovějších poznatků z oboru. Často má kuchař za kolegu italského mistra anebo francouzského kuchaře, který je zasvětil do tajů kulinářského umění. Poznává i taje cukrářského umění, které se na naší škole nevyučuje.

Tyto znalosti žáci jednoznačně oceňují a svým postojem k odbornému výcviku, jsou přínosem jak pro školu, tak i pro budoucího zaměstnavatele. Jejich zkušenosti motivují další jejich spolužáky, což vede ke zvýšení kvality výuky, a motivuje další, mnohdy i slabší žáky k tomu, aby danou praxi sami absolvovali. Dodává jim to více odvahy.

Získává znalosti a přehled o mezinárodní kuchyni v rámci celé Evropy. Žák s takovou přípravou nachází na trhu práce atraktivnější zaměstnání. Vzhledem k tomu, že veškerá tato činnost probíhá v německém jazyku, dochází i k mimořádnému rozšíření slovní zásoby, většímu přehledu o cizokrajných kuchyních, exotických nápojích i dezertů.

2.4 Forma hodnocení

Po ukončení turnusu vypracuje přijímací zařízení hodnocení každého praktikanta jednotlivě. Jeho spolehlivost, výkon, zátěž, chování, smysl pro týmovou práci, flexibilita a samostatná práce se jednotlivě hodnotí, viz příloha č. 1.

V případě Tandemu vyplní příslušný formulář jak přijímací zařízení, tak samotný praktikant a předloží ho škole. Ta ho po prostudování a vyhodnocení postoupí Tandemu.

Žák odevzdá učiteli OV deníček, který si psal v průběhu praxe o činnostech, studování receptur a zkušenostech. Hodnocení žáka ze strany přijímacího zařízení tvoří 30% celkové klasifikace ve čtvrtletním nebo pololetním hodnocení v předmětu Odborný výcvik. Jestli praxe zasahuje do mezipředmětových vztahů, má za následek také vliv na klasifikaci v některém z jiných na OV navazujících předmětů. U žáků se speciálními potřebami učení se bere v úvahu ohled na celkové hodnocení jak v písemném, tak i praktickém projevu.

V případě přímé smlouvy o praxi vypracuje přijímací zařízení námi společně vytvořený formulář, eventuálně vystaví tzv. vysvědčení pro praktikanta v NJ, viz příloha č. 1.

V tomto formuláři, který obsahuje podrobné údaje o praktikantovi, jeho výkonu, přístup k práci, zátěž, ochota spolupracovat, komunikace podá přijímací zařízení v písemné podobě celkové vysvědčení na každého z praktikantů jednotlivě. Text je psaný v němčině, koordinátor vytvoří doslovný překlad.

Kromě toho používáme k hodnocení praxe dotazník. Jeden je od Tandem – příloha 2, určen praktikantovi hodnotit ním absolvovanou praxi. Jestli byli ním očekávané cíle naplněny, jaká byla v průběhu praxe kvalita služeb, konkrétně ubytování, stravování atd

Škola má zájem znát názor praktikanta na hodnocení praxe a vytvořila si svůj interní dotazník – příloha č. 3. Tento vyhodnocuje škola pro svoje interní potřeby, popř. vyhodnocení těchto dotazníků se objeví v bilanci praxí a v přehledu činností jednotlivých úsecích školy a odborného výcviku, jako i evaulačních zprávách.

Po návratu a ukončení zahraniční odborné praxe, zprostředkované Koordinačním centrem zahraničních praxí, zažádáme o osvědčení Europass, který následně potvrdí i DZS

a škola ho potvrzený razítkem a opatřen fotografií předává – většinou slavnostně - praktikantům.

Každý turnus praktikantů zpracuje pro OV seminární práci, eventuálně prezentaci (PowerPoint) a pak OV vytváří z fotografií prezentaci ke dni otevřených dveří, dokumentaci zveřejní na webu školy, ve školním časopise nebo napíše článek do regionálního tisku. Výsledky zahraniční praxe se promítají do Výroční zprávy školy, hodnocení odborných znalostí v rámci OV, do náboru a celkové prezentace školy.

Přínos zahraniční praxe žáka se promítá v jeho profilu a zvládnutých klíčových kompetencí. Praxe má velký vliv na rozvoj osobnosti žáka. Stává se samostatným, odborně vzdělanějším jedincem, protože mu zahraniční přijímací zařízení poskytuje větší prostor pro rozvoj odborných znalostí v jeho oboru. Vede ho k určité samostatnosti, schopnosti rozhodování. V rámci příprav nedělního Brunchu je časté téma česká národní kuchyně, menu, které si žák musí sám sestavit při příležitosti různých společenských a rodinných akcí hostů. Navíc má možnost pracovat s vysoce kvalitními druhy masa a potravin, čehož se jim v našich školních poměrech samozřejmě nedostává.

Přijímací zařízení, jak Box2Go v Bavorsku, hotel Raben Steinfeld ze spolkové zemi Mecklenburg-Vorpommern, tak i relativně nový partner z města Amberg přistupují ke spolupráci velmi zodpovědně. Termíny domlouváme v dostatečném časovém předstihu, veškeré finanční náklady včetně jízdného proplácí spolehlivě, smlouvou stanovené kapesné vyplácí praktikantům vždy začátkem pracovního týdne. V případě zranění na pracovišti nebo onemocnění zatím vždy poskytl včasnou lékařskou pomoc i dobu rekonvalescence bez finanční ujmy, i když v takovém případě museli na místo praktikanta zjednat náhradního pracovníka.

U projektů zahraničních praxí stojí pevně ve stanovách poznávání reálií, zvyklostí a tradicí, což znamená že povinností přijímacího zařízení je organizovat po dobu praxe aspoň jeden výlet do okolí s tím, že Tandem na to přispívá určitou, i když nevelkou finanční částkou. Jiná zařízení poskytují z vlastních zdrojů totéž.

Máme zkušenosti, že i bez Koordinačního centra jsou naši praktikanti zváni nejen na výlet do blízkého či vzdálenějšího okolí, ale i do rodin spolupracovníků. Dle jejich vyjádření postrádají na našich provozovnách v ČR, co je v zahraničí samozřejmé, a to získané skvělé a přátelské klima na pracovišti.

Výstupem po absolvování zahraniční praxe je pro žáka EUROPASS. Má usnadnit uchazečům najít práci, pomáhá zaměstnavatelům při výběrů uchazečů o práci, vylepšuje srozumitelnost popisu odborné kvalifikace a kompetencí držitele Europassu a současně objasňuje vzdělávacím institucím v zahraničí předchozí vzdělání tohoto držitele. A jaká

je jeho největší výhoda? Urychluje uznávání kvalifikací v zahraničí. Absolvent je samotnější, zkušenější.

Jednou za dva roky pořádá Velvyslanectví Spolkové republiky Německo pro širokou veřejnost „Den otevřených dveří“. Součástí prezentací činností jednotlivých složek spadajících pod tento úřad jsou panely i dokumentace Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem o efektivnosti realizace zahraničních praxí v Německu. Jejich návštěvnosti a oblibě se těší stovky žáků středních škol a učilišť.

2.4.1 Zpětná vazba

Každý praktikant si přináší ze zahraničního pobytu cennou zkušenost, rozšířenou odbornou znalost, zdokonalení svých profesních dovedností. Navíc je obeznámen s pracovním prostředím v sousední zemi, čímž se mu zvyšuje šance na umístění na evropském pracovním trhu. Žák získal cenné osobní a interkulturní zkušenosti, poznal kulturu a způsob života v sousední zemi a také prohloubil příhraniční spolupráci.

Každý z praktikantů si vede v průběhu praxe deník, který zpracuje do prezentace. Po návratu proběhne rozhovor na OV, v čem shledal výhody, v čem nedostatky. Nedostatky se většinou objevují na straně přijímacího zařízení v oblasti ubytování, např. připojením k internetu, na straně praktikanta neporozuměním tamních zvyků. Konkrétně se stalo, že se žák neomluvil ze snídaň a kolegové na něj čekali.

Z pohledu klíčových kompetencí se žák - praktikant naučil rozumět mluvenému projevu, vyhledat recepty, zpracovat je v hotové vařené pokrmy. Porozuměl zadání úkolu v cizím jazyce, což je důležité a je i záměrem zahraniční praxe.

V průběhu 7 let, co koordinuji naše zahraniční praxe, mohu s radostí konstatovat, že šest absolventů rozvíjí svoji gastronomickou kariéru formou trvalého pracovního poměru právě v některém z našich německých přijímacích gastronomických zařízení.

Názor žáků monitorujeme i formou dotazníků spokojenosti, které žák vyplní po návratu z praxe. Četné jsou pozitivní příspěvky na sociálních sítích i webových stránkách školy.

Poutavé jsou jejich fotodokumentace a prezentace, které zajímají jak rodiče, přátele školy, tak i budoucí žáky na akcích, jako je Den otevřených dveří. Každé dva měsíce vychází náš školní časopis, v němž jsou zveřejněné příspěvky z každé realizované odborné praxe.

Lákavá je nabídka možností, které se nabízejí některým žákům po absolvování zahraniční praxe. Mnoho z nich si domlouvá finančně pro ně výhodnější formu praxe, a to prázdninovou brigádu buď v průběhu léta, nebo o vánoční či velikonoční svátky.

Škola využije výsledků praxe pro navázání dlouhodobější mezinárodní spolupráce s přijímacím zařízením, získané informace poskytne i dalším žákům, učitelům a nově nabyté poznatky zapojí do školního vzdělávacího programu, eventuálně do tematického plánu v příštím školním roce. Výsledky praxe se promítají do různých způsobů propagace školy i za účelem náboru žáků, jak je již uvedeno v předcházejících kapitolách bakalářské práce.

Neoddělitelnou součástí zpětné vazby jsou dotazníky. Každý z praktikantů obdrží po návratu z Německa dotazník. Vyplněný ho v co nejkratší době postoupí buď koordinátorovi, nebo učiteli odborného výcviku. Vzor formuláře se nachází v příloze č.2 bakalářské práce.

Na základě dvou druhů těchto dotazníků analyzuje škola možný posun obsahu výuky odborného výcviku, eventuálně jeho propojení v rámci mezipředmětových vztahů s jinými odbornými předměty včetně jazykových dovedností k získání nových kompetencí pro profil našeho budoucího absolventa.

2.4.2 Moje hodnocení přínosu odborných praxí v zahraničí

Zahraníční odborná praxe je pro žáka a později absolventa SŠSaŘ přínosná jak z hlediska jeho odborných znalostí, které uplatní v profesním životě, tak po stránce jazykové. Vede totiž k naplnění odborných kompetencí profilu absolventa. Splněné předpoklady jsou:

- umět společensky vystupovat a komunikovat s klienty – hosty v cizím jazyce
- umět sestavit kalkulaci služeb
- umět vést provozní administrativu o službách s využitím PC
- chápat význam bezpečnosti práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i svých spolupracovníků, tak i klientů
- znát základní pracovní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v zahraničí
- usilovat o nejvyšší kvalitu práce i v podmínkách a prostředí cizí země

2.4.3 Jiná pozitiva, která zahraniční odborné praxe naší SŠSaŘ přináší :

- Jedná se především o výrazný nárůst počtu praktikantů od počátku realizace zahraničních praxí, jak je uvedeno v tabulce č. 1.
- Pozitivní výsledky u státních závěrečných zkoušek SZZ, úspěšnost žáků ve srovnání praktikantů v zahraničí a těch, kteří se nezúčastnili. U praktické části závěrečných zkoušek projevují tito žáci daleko větší přehled, vypracují menu,

kteřá jsou pestřejší, nápaditější a obsahuje pokrmy více zavedené v západoevropské kuchyni.

- V cizojazyčné části je znát pokrok jak v psaném projevu, kde je potřeba charakterizovat pokrmy a nápoje, jako i připravit menu v cizím jazyce, tak i ústním projevem, a to při samotné prezentaci menu.
- Nárůst přihlášených zájemců do prvních ročníků gastronomických oborů

Uznání kvalifikace v zahraničí bylo dlouho velkým problémem pro české absolventy. Dnes díky podpoře praxí a výstupnímu Europassu je problém částečně vyřešen. Toto osvědčení usnadňuje začínajícímu člověku umístění na trhu práce, a to nejen v České republice. Zaměstnavatelé uznají zkušenost a praxi vykonanou v Německu. Trh práce v ČR upřednostňuje žáky s praxí v zahraničí. V pořadí uchazečů je staví na přední místa. Absolventi bez praxe jsou bohužel v nevýhodě. Postrádají zkušenosti. I setrvání v oboru, kterému se praktikant vyučil, je dle našich zkušeností podstatně stabilnější a delší v porovnání s těmi, kteří absolvovali jazykový kurz zahraniční, a těmi, kteří ho neabsolvovali.

Motivace pro reálné pracovní prostředí – z výroků našich žáků mohu potvrdit většinový názor praktikantů, že právě při praxi v Box2Go, ale i v jiných přijímacích zařizováních je neuvěřitelně motivovalo pracovní prostředí, pozitivní klima, skvělá týmová práce, uvolněná atmosféra, což v českých poměrech ne vždy a všude v rámci odborného výcviku na provozovnách existuje. Konkrétně je to jeden z mnoha jevů, které na pracovištích u nás ve středních Čechách postrádají. Náplň práce žáků je také velmi rozdílná. Žáci znají nové, další možnosti svého vzdělávání, zejména v oboru, možnosti určitého růstu, zdokonalení se jak odborně, tak jazykově. Uvědomí si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, získávají toleranci k identitě druhých, pochopí pozitiva multikulturního soužití, naučí se zvažovat názory, postoje, ale i jednání jiných, jinak mluvících lidí. Žáci, absolventi zahraničních praxí, dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru jejich odborné kvalifikace, např. v odborné terminologii nebo porozumění v písemném či ústním projevu, konkrétněji rozumí běžné terminologii, porozumí textu receptur k přípravě pokrmů, odpovídají na dotazy nejen z oblasti práce. Naučili se formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v oblasti odborného výcviku využívají nabytých zkušeností. To je pro něho i okolí přínosné.

Je všeobecně známo, že němčina patří mezi deset nejužívanějších jazyků světa a ovládá ji odhadem 200 milionů lidí, 90 procent německých firem, které sídlí v Česku hledají německy hovořící pracovníky. Ročně navštíví Českou republiku více než dva miliony Němců a Rakušanů, což by mělo být zajímavé pro naše žáky studující v podstatě všechny oblasti služeb, nejen těch, které nabízí SŠSaŘ, tj. hotelnictví a turismus, kuchař, číšník, kadeřnice a popřípadě i kosmetické služby. Škoda, že to není reálné pro úplně všechny obory.

Dle mého názoru je nutné vrátit tento jazyk do škol jako plnohodnotnou alternativu angličtiny. Určitou roli by měli sehrávat i regionální souvislosti, třeba v pohraničí nebo plzeňském kraji, Mladou Boleslav nevyjímaje.

K tématu, kterému jsem se věnovala ve své bakalářské práci, není doposud četná literatura. Mezi práce, které se tímto tématem zabývají, patří především sborník *Analýzy a informace*, který vydal Výzkumný ústav odborného školství v roce 2000. Shrnuté výsledky zde vyšly pod názvem: „Šetření k realizaci odborného výcviku ve 3-letých učebních a 4-letých studijních oborech SOU“.

Autoři O. Kofroňová a J. Vojtěch si vzali za cíl zjistit podrobnější údaje o tom, kolik času tráví žáci v reálném pracovním prostředí dle jednotlivých ročníků, zjistit názor pracovníků škol na tuto problematiku, zejména na možnosti začleňování žáků do pracovního prostředí a jejich zkušenosti a nakonec zjišťovali konkrétní údaje o tom, jaká část odborného výcviku probíhá v reálném pracovním prostředí, jaká v modelovaném a jaká pouze formou jakéhosi nácviku dovedností v prostředí školních dílen. Podíl přípravy v reálném pracovním prostředí, kde je rozvíjeno skutečné poznávání podmínek a pracovního prostředí, které má vliv na žáka, na jeho rozvoj odborných schopností, činí dle autorů pouze 20% poznatků, kterých se mu v průběhu výuky dostává. To znamená, že podíl vlivu pracovního prostředí v rámci školní výuky, do kterého bude později po absolvování školy vstupovat, je velmi malý. Mezi faktory, které mají pozitivní vliv na utváření žáka jak po stránce odborné, tak teoretické má podle autorů vliv zejména praxe v zahraničí.¹⁰

---

¹⁰ KOFROŇOVÁ, Olga, Jiří HREŠAN a Jiří VOJTĚCH. *Šetření k realizaci odborného výcviku ve 3letých učebních a 4letých studijních oborech SOU*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství, 2000. *Analýzy a informace*. ISBN 80-85118-60-2.

Toto stanovisko plně koresponduje se závěry, které jsem získala v průběhu koordinace projektů zahraničních praxí. Všechno nasvědčuje tomu, že praxe v zahraničí má pozitivní vliv na žáka ve všech směrech, jak po stránce odborné, tak jazykové. S touto problematikou by se mělo na školách více počítat a upravit výuku tak, aby žák nezmeškal větší počet hodin v teoretickém vyučování. Je proto nutná lepší koordinace. Navíc, pokud se jedná o školu, která provádí tyto praxe, by měl být v RVP vyčleněn větší počet hodin nejen o oblasti výuky jazykové, ale i v oblasti výuky reálií. Žáci by tím pádem byli na danou praxi daleko lépe vybaveni a nemuselo by docházet k některým problémům, které jednoznačně vyplývají z nedostatečných znalostí. V teoretických předmětech se také postrádá časový prostor.

Přínosnou publikací je D. Moree a Karla-H. Bittla, který je sociálním pedagogem, organizačním poradcem, supervizorem a mezinárodním školitelem z oblasti transkulturního učení (ATCC): „*Transkulturní učení je pro mě ideálním způsobem, jak se oprostit od škatulkování kulturních standardů a ponořit se do procesu vzájemného porozumění a vnímání bohatství v rozmanitosti*“.¹¹

Tuto publikaci bych doporučila přečíst i žákům – budoucím praktikantům. Pomůže jim lépe chápat rozdílnost mentality lidí jiných národů, snažit se chápat nezvyklé situace, více umět řešit nečekané situace kompromisem, být a stát se vstřícnějším. To může člověk-jedinec umět pouze praxí – myslím tím, žít nějakou dobu, i když kratší, např. 3 týdny v jiném než českém prostředí. Sdílet s kolegy, kteří mluví jinou řečí čas volný i pracovní. Každodenní život včetně pozitiv i negativ zvládat s nadhledem a nepředhazovat vinu za nezdařené na někoho jiného nebo na jiné prostředí. Poznejme více kreativity.

„*Symboly jakékoli kultury můžeme vidět, slyšet, ochutnat nebo pocítit. Spojujeme si s nimi pocity. Každý symbol něco zastupuje. Kultury dávají symbolům určité poselství*“.¹²

Pro zdárný průběh česko-německých školních výměn mi pomohla i účast na vzdělávacích seminářích, které pořádalo Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže. Pronikla jsem tak hlouběji do interkulturních kompetencí při česko-německých setkáních, je potřeba je zvyšovat. Objevila jsem nové možnosti financování školních projektů, seznámila se s evaluačními metodami, dokonce jsem navázala nové kontakty pro

---

¹¹ MOREE, Dana a Karl-Heinz BITTL. *Dobrodružství s kulturou: transkulturní učení v česko-německé práci s mládeží*. Plzeň: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, 2007, 148 s. ISBN 978-80-7043-566-3.

¹² MOREE, Dana a Karl-Heinz BITTL. *Dobrodružství s kulturou: transkulturní učení v česko-německé práci s mládeží*. Plzeň: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, 2007, 148 s. ISBN 978-80-7043-566-3.

další spolupráci. Přínosnými byli workshopy projektového plánování a čas, který jsme jako účastníci semináře strávili pro plánovací a poradenské rozhovory s kolegy z německých škol. Vzájemná výměna zkušeností byla pro obě strany velmi zajímavá a přínosná.

Hlavním cílem výuky je a bude zlepšit kvalitu vzdělávání v oblasti jazykové a odborné. Komunikace, zpětná vazba, rozbor výuky i výukových metod je výsledkem stínování každého z projektů v rámci našich zahraničních odborných praxí žáků – učňů.

Mnozí z žáků, kteří absolvovali zahraniční odbornou praxi pochopili výhody znalostí cizích jazyků (nejen německého) pro životní i pracovní uplatnění, jsou taky více motivováni k prohlubování těchto jazykových dovedností. Všimla jsem si, že své myšlenky formulují v cizím jazyce daleko srozumitelněji a souvisleji než tomu bylo před nástupem na praxi. Pracují velmi samostatně s recepturami, návody, zpracují objednávku v německém jazyce. Rozumí mluvenému projevu a převezmou telefonickou rezervaci.

Umí pracovat v týmu a adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky. Znají zásady určitého kulturního projevu a slušného chování. Umí si pořádit poznámky z poslouchaného projevu. Odvodí si význam slov, i když jsou pro ně neznámé.

Ve srovnání se žáky, kteří se učí druhému cizímu jazyku pouze v rámci teoretického vyučování, je tento výsledek velmi přínosný.

V říjnu roku 2015 se uskutečnila již čtvrtá mezinárodní konference k vícejazyčnosti. Pořadatelé byly MŠMT, Národní Institut pro další vzdělávání ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise, Goethe Institutem a Britskou radou. Konference byla zaměřena na význam výuky odborného cizího jazyka pro uplatnění v praxi. V anglofonním prostředí se vyučuje cizí jazyk zaměřený na konkrétní obor, teda pro specificky konkrétní účel. V českém prostředí se bohužel ne na všech školách vyučuje odborný cizí jazyk.

Nejednalo se o ojedinělou příležitost zdůraznit význam a formy výuky odborných cizích jazyků. Je potřeba zpřístupnit a pravidelně zajišťovat učitelům a lektorům, kteří cizím jazykům vyučují, přístup, resp. sdílení výukových materiálů, případně zajistit vývoj nových a také stanovit koncepční rámec výuky. V červnu 2015 se na tom shodli představitelé MŠMT, NIDV a zástupci odborných asociací vzdělávání na odborných školách a učilištích. Všechny školy rozvoj v této oblasti s nadšením uvítají.

Učitelé a lektoři výuky odborných cizích jazyků by při výuce měli klást hlavní důraz na to, aby byl student připraven komunikovat, zvládat realie německy mluvících zemí, gramatický systém jazyka, odborné vyjadřování v NJ daného oboru, a k tomu hlavně vybrat učebnicový soubor, který by naplnil komunikační cíle a strategie.

Je důležité, aby se rodičům, kteří rozhodují o vzdělání svých dětí, přiblížil význam a výhody znalosti německého jazyka. K tomu slouží i řada projektů a informačních kampaní, které zahájila velvyslanectví Spolkové republiky Německo a Rakouska spolu s kulturními instituty a obchodními komorami obou zemí. Školní skupiny se tak mohou přihlásit k bezplatnému informačnímu rozhovoru a informativní přednášce na každém z velvyslanectví. Společná snaha o co nejlepší vzdělání českých studentů a učňů je nám přeci prvořadá. Odborné zahraniční praxe zcela jednoznačně patří k aktivitám, které pomáhají jak k prohlubování styků mezi oběma zeměmi, tak v konkrétním případě prospívá k tomu, aby žáci v průběhu takovéto praxe si prohloubili znalosti jak v oblasti jazykové, tak i praktické. O tom, že tomu skutečně tak je, svědčí jejich lepší umístění na trhu práce, a to nejen u nás, ale i ve všech německy mluvících zemích.

Závěr

V současné době globalizace je důležité komunikovat s lidmi různých národů a národností. Právě schopnost komunikace s jinými národnostními skupinami zahrnuje interkulturní kompetence. Zahraniční zaměstnavatelé zdůrazňují potřebu vzdělání v této oblasti a instituce reagují na to vytvářením různých vzdělávacích programů, které se více, či méně dostatečně využívají pro žáky, a nejen pro ně. Znalost cizích jazyků je velmi důležitá pro uplatnění mladých lidí na pracovním trhu. Angličtina jako jazyk, kterým se mluví na celém světě, je nutností, němčina však znamená velké plus pro kariéru a uplatnění v profesním životě každého jednotlivce. Dle Česko-německé obchodní komory 73% dotázaných podniků v České republice považovalo znalost němčiny za velmi důležitou, především pro některá řemesla, řídicí pracovníky a pracovníky prodeje.

V teoretické a praktické části jsem podala vysvětlení a důkaz o smyslu zahraničních odborných praxí žáků pro jejich další profesní rozvoj a uplatnění na trhu práce. Absolventi jsou po vykonání odborných zahraničních praxí zkušenější, odvážnější mluvit cizím jazykem. To je jejich pozitivní průpravou pro další profesní život. Praxe se staly a jsou jednoznačně efektivní.

Přínos bakalářské práce tkví i v možnosti jakéhosi návodu jak absolventa lépe odborně, jazykově i multikulturně připravit, s průpravou zkušeností do reálného pracovního prostředí. Za tím účelem je jednoznačně nutné podporovat sdílení zkušeností mezi učiteli a odborníky z praxe. Je prioritou vzdělávat mladé lidi tak, aby získali přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a zodpovědný postoj k vlastnímu vzdělávání, přičemž si uvědomovali i význam celoživotního vzdělávání.

Odborné zahraniční praxe jednoznačně usnadňují přechod mezi formálním a neformálním vzděláváním, odbornou přípravou a trhem práce i eventuálně možným podnikáním našich absolventů. Mobility rovněž pomáhají zlepšit uznávání dovedností získaných během zahraničních praxí a pobytů.

Záměrem bakalářské práce a hlavním tématem je důležitost zahraničních praxí pro žáka.

Pozitivními výsledky realizovaných praxí se snaží škola získat zvýšený zájem a prestiž. Abych této snaze v maximálně možné míře pomohla, budu v realizaci zahraničních odborných praxí ráda nadále pomáhat.

Seznam zkratk

MŠMT

SŠSaŘ Střední škola služeb a řemesel

NJop německý jazyk pro odbornou praxi

Tandem Koordinační centrum česko-německých výměn mládež

RVP Rámcový vzdělávací program

ŠVP Školský vzdělávací plán

NIDV Národní institut pro další vzdělávání

SZZ Státní závěrečné zkoušky

MZ maturitní zkouška

Bibliografické citace

LABISCHOVÁ, Denisa, Blažena GRACOVÁ a Lenka ZÁDRAPOVÁ. *Vědomí evropanství a jeho proměny v kontextu edukace*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-405-4.

OLEKSÍKOVÁ, Kateřina. Výuka odborného cizího jazyka aneb "Máte jí tam?". *Speciál pro střední školy*. 2014, **2014**(5), 3.

KOFROŇOVÁ, Olga a Jiří VOJTĚCH. *Šetření k realizaci praxe žáků studijních oborů SOŠ v reálném pracovním prostředí*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2001, 23 s., 10 s. příloha. ISBN 80-85118-69-6.

MOREE, Dana a Karl-Heinz BITTL. *Dobrodružství s kulturou: transkulturní učení v česko-německé práci s mládeží*. Plzeň: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, 2007, 148 s. ISBN 978-80-7043-566-3.

CANGELOSI, James S. *Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2006, 289 s. ISBN 80-7367-118-2.

KOFROŇOVÁ, Olga, Jiří HREŠAN a Jiří VOJTĚCH. *Šetření k realizaci odborného výcviku ve 3letých učebních a 4letých studijních oborech SOU*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství, 2000. Analýzy a informace. ISBN 80-85118-60-2.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Nárůst praktikantů SŠSaŘ v zahraničí	20
---	----

Seznam příloh

Příloha 1: Praktikumzeugnis	46
Příloha 2: Zpráva praktikata, Dotazník pro praktikanta	47

Praktikumszeugnis

Firma:

BOX 2 GO Kreuth, Hans-Nowak-Ring 37, 92286 Rieden

Telefon: 09624-919-3590, Fax: 09624-919-3595, E-Mail: info@box2go.com

Praktikant:

geb. Stredni skola sluzeb a remesel, Stochov

ICO: Tel.:

Email: Tschechische Republik

Einsatzbereiche / Tätigkeiten:

Herr arbeitete in unserer Küchenbrigade gemeinsam mit 3 – 4 weiteren Köchen und mehreren Küchenhilfen. Er war auf allen Posten tätig, schwerpunktmäßig in der Vorbereitungsküche als App-renti de la Cuisine eingesetzt. Zu seinen Aufgaben zählten im Wesentlichen:

- Unterstützung bei der Herstellung von Speisen
- Zubereitung von à la carte und nach individuellen Kundenwünschen
- Waschen und Schneiden von Obst und Gemüse und Salaten
- Mitwirkung bei der Herstellung von Soßen und Desserts
- Umgang mit Küchenmaschinen nach Vorgabe von Sicherheitsbestimmungen
- Aufräum- und Reinigungsarbeiten
- Kontakt zu Gästen

Praktikumszeitraum 08.09.2015.– 29.09.2015

Fähigkeiten	++	+	o	-
Allgemeinbildung / Anwendung von Wissen	☐	☐	☒	☐
Auffassungsgabe / Interesse	☐	☒	☐	☐
Einsatzbereitschaft / Motivation	☒	☐	☐	☐
Leistungsorientierung	++	+	o	-
Arbeitstempo und Ergiebigkeit	☐	☐	☒	☐
Arbeitsgüte	☐	☐	☒	☐
Zuverlässigkeit	☒	☐	☐	☐
Belastbarkeit	☐	☒	☐	☐
Selbstständiges Arbeiten	☐	☐	☒	☐

Program podpory odborných praxí

pro učňovské, střední a vyšší odborné školy

Zpráva praktikanta

vyplněno praktikantem

Jméno a příjmení:

Obor:

Místo a datum praxe:

Před praxí

1. Jak jsi se dověděl/a o možnosti odborné praxe? (přes školu, přátele, internet)
2. Jaké byly tvé cíle a očekávání?
3. Znal/a jsi Německo již před praxí? Jestli ne, jaké byly tvé představy?
4. Popiš přípravu na praxi po příjezdu:
kdo a kde vás uvedl, jaké informace jste dostali (o ubytování, pracovišti, městě či partnerské škole)
Jazyková příprava (animace): jméno animátora, průběh, trvání.

Užitečnost?

Praxe

5. Popiš jeden typický pracovní den: průběh, tvé úkoly. Byli všechny dny stejné na jednom místě?
6. Případné další činnosti.
7. Vztahy a komunikace:
  - a) s kolegy na pracovišti
  - b) s německými vrstevníky. Kde a jak jsi se s nimi seznámil/a?
  - c) s kontaktní osobou v přijímacím zařízení, která se o vás starala.
8. Nové poznatky a zkušenosti:
pro tvé (budoucí) povolání; pro tebe osobně (o lidech a jejich zemi, o sobě).

9. Volný čas: dostatek, hodně, málo
 Organizovaný: kým a co (konkrétně např. výlety, exkurze...)
 Individuální (konkrétní příklady)
10. Problémy během praxe, konkrétně např. ubytování/jídlo, informovanost, komunikace s lidmi a podobně
11. Návrhy na změny nebo vylepšení?
12. Uvítáme tvé celkové hodnocení a případné další připomínky!

😊😊	😊	😊😐	😐	😐😐
Perfektní	Dobré	Normál	Nic moc	Ach jo...

Máš také fotky nebo jiný obrázkový materiál?

Nezapomněl/a jsi na datum a podpis?

Příloha č. 3 : Dotazník spokojenosti

Jméno a příjmení praktikanta:

Studovaný obor:

Absolvován zahraniční odborné praxe v termínu :

Konkrétné místo, země a přesný název přijímacího zařízení:

O možnosti praxe jsi se dověděl/a : ve škole   v médiích   od známých lidí:

Spokojenost s ubytováním, stravováním: ano   ne

Vykonávaná činnost v průběhu zahraniční praxe:

Postrádal/a jsi v průběhu praxe .....

Co bylo pro Tebe přínosem:

Co se Ti nelíbilo?

Jel/a by jsi znovu do stejného přijímacího zařízení a proč ano   proč ne

Datum

Podpis